EURÓPAI PARLAMENT

2004 *2009*

Plenárisülés-dokumentum

A6-0080/2008

28.3.2008

JELENTÉS

Kína politikájáról és annak Afrikára gyakorolt hatásairól
(2007/2255(INI))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Ana Maria Gomes

PR_INI

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL 27

VÉLEMÉNY A NEMZETKÖZI KERESKEDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....31

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....39

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

Kína politikájáról és annak Afrikára gyakorolt hatásairól
(2007/XXXX(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az EU és Kína között hivatalosan 1994-ben elindult politikai párbeszédre, elismerve Kína leendő világhatalmi státuszát és az ebből adódó különösen messze mutató nemzetközi kötelezettségeket,

– tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „A Kína–Európa kapcsolatokra vonatkozó hosszú távú politika” (COM(1995)0279) című közleményére, valamint a Kína–Európa kapcsolatokra vonatkozó hosszú távú politikáról szóló bizottsági közleményről kiadott 1997. június 12-i állásfoglalására[1],

– tekintettel az Egyesült Nemzetek (ENSZ) 2000. szeptember 8-i millenniumi nyilatkozatára,

– tekintettel a Kína–Afrika Együttműködési Fórum (FOCAC) pekingi nyilatkozatára, valamint annak 2000. októberi, Kína és Afrika közötti gazdasági és szociális fejlesztési együttműködési programjára,

– tekintettel az Afrikai Egységszervezet (OAU) és az EU égisze alatt az Afrika–Európa csúcson kiadott kairói nyilatkozatra (2000),

– tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) „A DAC-iránymutatások; Fenntartható fejlődési stratégiák; Iránymutatás a fejlesztési együttműködéshez” című, 2001. évi jelentésére,

– tekintettel az Afrikai Unió (AU) 2002. évi alapító okiratára, valamint az afrikai vezetők által 2001. októberben kiadott, „Új partnerség Afrika fejlesztéséért” című dokumentumra (NEPAD), amelyet az Afrikai Unió első csúcstalálkozóján az Afrikai Unió programjává nyilvánítottak,

– tekintettel Kínának az Európai Unióról[2], illetve az afrikai politikáról szóló[3] politikai dokumentumára (2003, illetve 2006),

– tekintettel a Bizottság „Fejlődő partnerség: közös érdekek és kihívások az EU és Kína kapcsolataiban” című politikai dokumentumára (COM(2003)0533), amelyet az Európai Tanács 2003. október 13-án fogadott el,

– tekintettel a 2003-ban elindított EU–Kína stratégiai partnerségre,

– tekintettel a FOCAC 2003 decemberében közzétett Addisz Abeba-i cselekvési tervére,

– tekintettel az Afrikai Unió Bizottságának a 2004–2007 közötti időszakra szóló stratégiai tervére, amelyet 2004. július 7-én az etiópiai Addisz Abebában, az afrikai állam- és

kormányfők harmadik csúcstalálkozóján fogadtak el,

– tekintettel a segélyezés hatékonyságáról szóló, 2005. március 2-án elfogadott párizsi nyilatkozatra, amely több európai és afrikai ország, illetve Kína részvételével a segélyezés hatékonyságáról tartott magas szintű fórum eredménye,

– tekintettel a G8 által 2005. július 8-án Gleneaglesben tett kötelezettségvállalásokra,

– tekintettel az Európai Tanács 2005. december 19-i „Az EU és Afrika: Egy stratégiai partnerség felé” című következtetéseire,

– tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa (GAERC) által a 2005. október 3-i ülésén elfogadott következtetésekre, amelyekben kifejezi, hogy az EU az ENSZ keretében támogatja a nemzetközi fegyverkereskedelmi egyezményt, amely közös kötelező szabványokat állapítana meg a hagyományos fegyverek globális kereskedelmére vonatkozóan[1],

– tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „EU–Kína: Közelebbi partnerség, növekvő felelősség” című közleményére, valamint az ahhoz kapcsolódó, „ Szorosabb partnerség, növekvő felelősség: Az EU és Kína közötti kereskedelemről és befektetésekről szóló szakpolitikai dokumentum – Verseny és partnerség” című bizottsági munkadokumentumra (COM(2006)0632),

– tekintettel a 2006. szeptemberben Finnországban tartott 9. EU–Kína csúcsra, valamint az annak eredményeként kiadott közös nyilatkozatra,

– tekintettel a GAERC által 2006. december 11-én Kínáról elfogadott következtetésekre,

– tekintettel az ENSZ alapokmányára és az ENSZ Biztonsági Tanácsának a civilek fegyveres konfliktusokban történő védelméről szóló, 1674. sz. határozatára (2006),

– tekintettel a kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek illegális kereskedelmének minden tekintetben történő megelőzésére, leküzdésére és felszámolására irányuló ENSZ cselekvési programra[2],

– tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság közös nyilatkozatára az Európai Unió fejlesztési politikájáról „Az európai konszenzus” címmel, (2006)[3],

– tekintettel az EU–Kína kapcsolatokról szóló, 2006. szeptember 7-i állásfoglalására[4],

– tekintettel az Afrika–EU stratégiai partnerségre, a közös Afrika–EU stratégia és cselekvési tervre (2007) és a kereskedelemről és a regionális integrációról, valamint a tudományról, az információs társadalomról és az űrkutatásról szóló Afrika–EU partnerségre,

– tekintettel az „EU–Afrika partnerség az infrastruktúra területén”(2007) elindítására, amely tükrözi az infrastrukturális összeköttetések (közlekedés, energia, víz és IKT) terén való beruházások szükségességét a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében,

– tekintettel az EU–Afrika üzleti fórum által a második EU–Afrika csúcstalálkozó (2007) alkalmával tett nyilatkozatra,

– tekintettel a millenniumi fejlesztési célokról szóló, 2007. évi időközi ENSZ-jelentésre, amely megállapítja, hogy Afrika szubszaharai régiója nem halad egyetlen millenniumi fejlesztési cél megvalósítása felé sem, és a szegénység enyhítésére irányuló erőfeszítések jelenlegi ütemét kétszeresére kell fokozni ahhoz, hogy megvalósuljon a súlyos szegénységben élők számának 2015-re történő felére csökkentésére irányuló millenniumi fejlesztési célkitűzés,

– tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „Kairótól Lisszabonig – Az EU és Afrika stratégiai partnersége” című közleményre (COM(2007)0357), valamint az Európai Bizottság és a Tanács titkárságának „Lisszabonon túl: az EU és Afrika stratégiai partnerségének fellendítése” című közös dokumentumára (SEC(2007)856),

– tekintettel az EU Kínával kapcsolatos országstratégiai dokumentumára és a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó többéves indikatív programjára[1], amelyben az EU 128 millió EUR fejlesztési együttműködési támogatást különít el Kína javára,

– tekintettel a 10. Kína–EU csúcstalálkozó Pekingben, 2007. november 28-án elfogadott közös nyilatkozatára,

– tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,

– tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A6-0080/2008),

A. mivel Afrikában a fenntartható fejlődést jelentős mértékben előmozdíthatja és befolyásolhatja a Kínához hasonló, felemelkedőben lévő hatalmak fellépése,

B. mivel elsősorban az afrikai államok felelnek a külföldi állampolgárok, szervezetek és kormányok területükön való jelenlétének politikai, társadalmi, gazdasági és környezeti következményeiért,

C. mivel az EU és Kína egyaránt elkötelezte magát amellett, hogy hozzájárul a békéhez, a biztonsághoz és a fenntartható fejlődéshez Afrikában,

D. mivel az EU Afrika legnagyobb segélyadományozója és kereskedelmi partnere; mivel Kína növekvő gazdasági együttműködést és segélyezési felajánlást jelentett be, és 2010-re Afrika legnagyobb kereskedelmi partnerévé válhat,

E. mivel az afrikai fenntartható fejlődési stratégiának biztosítania kell, hogy a nem afrikai szereplők bevonása ne ássa alá a fejlődést; mivel ebből az okból üdvözlendő az Afrika és a felemelkedő hatalmak közötti stratégiai partnerségekkel foglalkozó AU munkacsoport létrehozása,

F. mivel üdvözlendők azok a kezdeményezések, amelyek előmozdítják a párbeszédet, mint például a Kína és Afrika, valamint az EU és Afrika közötti csúcstalálkozók, a Kína-Afrika Együttműködési Fórum (FOCAC), az EU–Afrika Partnerség, az EU–afrikai béke-,

energia- és vízprogram és az EU–Afrika Infrastrukturális Partnerség, a Cotonou-i Megállapodás[1] keretében folytatott párbeszédek és az EU és Kína, illetve afrikai szervezetek között folytatott egyéb párbeszédek,

G. mivel a Kína–Afrika Együttműködési Fórum (FOCAC) harmadik csúcstalálkozójára 2006 novemberében Pekingben került sor, amelynek során nyilatkozatot fogadtak el, amely kimondja „egy új típusú stratégiai partnerség" létrehozását Kína és Afrika között; mivel ez az együttműködés egyaránt megfelel a gazdasági globalizáció kihívásainak, és előmozdítja a közös fejlődést, de kizártak belőle több afrikai államot, amely elismerte Tajvant,

H mivel Kínának különleges felelőssége, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként hozzájáruljon a globális békéhez és biztonsághoz, és mivel az EU üdvözli Kína különféle – például az ENSZ, az ILO, az IMF, a Világbank, a WTO és a Kyotói Jegyzőkönyv égisze alatt megvalósuló – multilaterális keretek melletti elkötelezettségét,

Fenntartható fejlődés

I. mivel az EU elkötelezte magát amellett, hogy 2015-re a GDP 0,7%-ára (2010-re 0,56%-ára) növeli a hivatalos fejlesztéstámogatás (ODA) mértékét, és az uniós ODA legalább 50%-át Afrikának utalja ki; mivel az uniós ODA magában foglal 20 milliárd EUR-t, amelyet a 10. EFA-ból (2008-2013) Afrika szubszaharai régiója számára nyújtanak;; mivel az EU a 2008–2013-as időszakra 350 millió EUR-t utalt ki az afrikai békeprogramra és 5,6 milliárd EUR-t az EU–Afrika Infrastrukturális Partnerség számára; mivel az EU az afrikai nemzetközi békefenntartó missziók, az AIDS, a gümőkór és a malária elleni küzdelemmel foglalkozó világalap és más, a földrész fejlődése szempontjából fontos nemzetközi kezdeményezések egyik fő hozzájárulója,

J. mivel Afrikában erősödik Kína jelenléte és érdekei; mivel Kína 2005-ben Afrika szubszaharai régiójának nettó adományozójává vált, azóta pedig növelte segélyezési felajánlásait, és azt ígéri, hogy a 2006-os szinthez képest 2009-re megkétszerezi az Afrikának nyújtott támogatását; mivel Kína azt ígéri, hogy 5 milliárd USD összegű Kína–Afrika fejlesztési alapot fog létrehozni, hogy afrikai befektetésre ösztönözze a kínai vállalatokat,

K. mivel Kína mint további alternatív finanszírozó fellépése kihívást támaszt az EU azon megközelítése tekintetében, hogy az afrikai kormányoktól politikai reformokat követeljen meg,

L. mivel Kína az elmúlt 25 évben saját lakosságából 400 millió embert emelt ki a rendkívüli szegénységből, és ebből következően jelentős tapasztalatokkal rendelkezik, amelyek hasznosak lehetnek az afrikai országok számára; Kína ugyanakkor nagyobb társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségekkel és riasztó környezeti pusztulással néz szembe, miközben továbbra is súlyosan korlátozottak a politikai jogok és az alapvető szabadságok, és Kína továbbra is gyenge munkaügyi szabványokról és a kormányzás gyenge elszámoltathatóságáról tesz tanúbizonyságot,

M. mivel Kína megerősített szerepvállalása az afrikai országokkal folyó fejlesztési

együttműködésben üdvözlendő, különösen tekintettel a kórházak, iskolaépületek és a jobb közlekedési infrastruktúra építése során nyújtott segítségére;

Energia és természeti erőforrások

N. mivel Kína gazdasági növekedése és saját fejlesztéséhez fűződő jogos érdeke reálissá teszi, hogy növekedjen a természeti erőforrások és energiaforrások iránti igénye, és ezeket a fejlődő országokban, különösen Afrikában szerezze be,

O. mivel Afrika nyersanyagokban gazdag államai Kína és más érdeklődők kereslete révén jobb piaci pozíciót érnek el,

P mivel kívánatos, hogy Kína afrikai elkötelezettsége ne csak az energiapolitikai szempontból érdekes nemzeteket vonja be, hanem vegye fontolóra az együttműködést Afrika minden államával,

Q mivel az elmúlt négy évben Kína részesedése a globális olajkereslet teljes növekedéséből durván 40%-ra tehető; hangsúlyozza, hogy Kína nyersolajimportjának 30%-a Afrikából származik; hangsúlyozza, hogy Kínának az importolajtól, az importált ásványoktól és más nyersanyagoktól való függősége előreláthatólag tovább nő, és 2010-re olajszükségletének várhatóan 45%-át importálni fogja; hangsúlyozza, hogy növekvő energiakereslete és energiaimportjának bővítését célzó törekvése vezette Kínát arra, hogy afrikai államokban keressen olajellátókat,

R. mivel Kína olajimportja 1995 és 2005 között csaknem ötszörösére nőtt, és ezzel Kína a világ második legnagyobb olajimportőrévé vált, és az Afrikából behozott készletek tekintetében egyenlő lett az EU-val; mivel becslések szerint a CNPC (egy állami tulajdonban lévő kínai olajvállalat) ellenőrzi a szudáni olajtermelés 60–70%-át; mivel 2006-ban Angola volt Kína legnagyobb olajszállítója; mivel Kína az olaj és a gáz 28%-át már Afrika szubszaharai régiójából importálja; mivel a Kínába irányuló afrikai olajexport az elkövetkező években várhatóan növekedni fog,

S. mivel az afrikai természeti erőforrások külföldi országok vagy vállalatok általi kiaknázása fejlődést hozhat, de az erőforrások kimerüléséhez is vezethet, aláaknázhatja a kormányzást és a korrupció lehetőségét is megteremtheti, különösen ott, ahol a korrupció kultúrája már meghonosodott és elterjedt, mélyítheti a társadalmi egyenlőtlenségeket és a makrogazdasági stabilitás nehézségeit, és konfliktust idézhet elő, illetve súlyosbíthatja a konfliktusokat, ami súlyosan veszélyeztetheti a szegénység csökkentését és a fenntartható fejlődést,

Kereskedelem, beruházások és infrastruktúrák

T. mivel az uniós behozatal csaknem 9%-a Afrikából származik; ennek felét energiatermékek teszik ki, 23%-a gyárilag előállított, 11%-a pedig élelmiszer- és mezőgazdasági termék; az EU exportjának 8,3%-a irányul Afrikába, és annak 78%-a munkagépekből, vegyi anyagokból és ipari árucikkekből áll; mivel Dél-Afrika az EU első számú kereskedelmi partnere (import és export); mivel Európa Afrikával folytatott kereskedelme folyamatosan csökken, bár továbbra is az EU Afrika legfontosabb kereskedelmi partnere,

U. mivel az Európai Unió Kína legnagyobb kereskedelmi partnere és a legnagyobb befektető Kínában, mivel továbbá Kína az Európai Unió második legnagyobb kereskedelmi partnere; mivel a Kínával a demokratikus reformokról, az emberi jogok tiszteletben tartásáról és a jogállamiságról folyó párbeszéd nem szorulhat háttérbe a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok mögött,

V. mivel Kína az elmúlt néhány évben kirobbanó, átlagosan évi 9%-os gazdasági fellendülést mutatott, és vezető exportáló országgá vált; mivel Kína világgazdasági nagyhatalomként történő újbóli felemelkedése alapvetően megváltoztatta a kereskedelmi folyamatok és a nemzetközi piacok korábbi helyzetét; mivel megjegyzi, hogy e terjeszkedés fenntartása érdekében Kína nettó olajimportőrré és számos más nyersanyag és árucikk nettó importőrévé vált és kereslete nagyfokú áremelkedést idézett elő mindenféle ásványi és mezőgazdasági áru tekintetében,

W. mivel a Kínai Népköztársaságnak jogában áll, hogy az Európai Unióval és tagállamaival jogszerű versenyben fellépjen a nemzetközi piacokon,

X. mivel Kína gyors gazdasági fejlődése az elmúlt húsz évben általában véve jelentős hatással volt az EU és Kína közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokra: az EU és Kína közötti teljes kétoldalú kereskedelem 1978 óta több mint hatvanszorosára nőtt, és 2005-ben 210 milliárd eurót tett ki; az EU 1980-as évek elején tapasztalható kereskedelmi többlete 2005-re 106 milliárd eurós deficitre esett vissza, ami az EU legnagyobb kereskedelmi deficitje bárminemű partnerrel, továbbá mára Kína vált az EU második legnagyobb kereskedelmi partnerévé az Egyesült Államok után; 2000-ben az EU kétoldalú piaci hozzáférési megállapodást kötött Kínával, ami lényeges tényezőként játszott szerepet Kínának a WTO-hoz való csatlakozási folyamatában, és ez a csatlakozás több szempontból is megváltoztatta a globális kereskedelmi gyakorlatokat,

Y. mivel Kína behozatalának mintegy 3,6%-a Afrikából származik, és Afrika a kínai export 2,8%-ának felvevője; mivel Kína Afrikával folytatott kereskedelmének értéke az 1999-es 2 milliárd dollárról hozzávetőleg 39,7 milliárd dollárra nőtt 2005-ben; mivel jelenleg Kína Afrika harmadik legfontosabb kereskedelmi partnere; mivel Afrika egyértelműen Kína (törlés) gazdasági határává válik, ami nagyon hatékonyan egyesíti a „segítséget olajért” stratégiákat a külpolitikai eszközökkel,

Z. mivel az Afrika és Kína közötti kereskedelem a becslések szerint az 1995. évi 4 milliárd USD-ről 2006-ra 55 milliárd USD-re nőtt, és Kína azt célozta meg, hogy 2010-re eléri a 100 milliárd USD-t; mivel 2007 májusában a kínai Exim Bank bejelentette, hogy a következő három év alatt 20 milliárd USD-t szándékozik biztosítani a kereskedelem és az infrastruktúra finanszírozására Afrikában; mivel Kína felajánlotta, hogy 2 milliárd USD kedvezményes kölcsönt és 2 milliárd USD kedvezményes vevői hitelt biztosít Afrika számára a következő három évben; mivel Kína megígérte, hogy még jobban megnyitja piacait Afrika előtt, és ennek keretében 190-ről több mint 400-ra növeli a Kínával diplomáciai kapcsolatban lévő, legkevésbé fejlett afrikai országokból Kínába exportált, nullakulcsos tarifális elbánásban részesülő cikkeknek a számát, és három–öt kereskedelmi és gazdasági együttműködési övezetet hoz létre Afrikában a következő három év folyamán,

AA. mivel a WTO-tagság mind az Európai Unió, mind Kína számára számos jogot és

kötelezettséget von maga után; továbbá mivel kínai részről e kötelezettségek közül számos kötelezettséget még mindig nem kielégítően alkalmaznak és hajtanak végre,

BB. mivel Kína afrikai szerepvállalását nemcsak az energia és a nyersanyagok biztosításának, hanem az élelmiszerek biztosításának a szemszögéből is mérlegelni kell, minthogy az ország a jövőben növekvő élelmiszerimporttal számol,

CC. mivel Európa Afrikához fűződő jövőbeni kapcsolatai a gazdasági partnerségi megállapodások megkötésének sikerétől, illetve kudarcától fognak függeni,

DD. mivel Kína fejlesztési segély helyett hiteleket ad, ami az afrikai országok nagyfokú eladósodásának veszélyével jár,

EE. mivel a kínai tevékenységek miatt ismét egyre nagyobb jelentőséget kap az infrastruktúrajavítás és -finanszírozás fontos kérdése Afrikában,

FF. mivel az OECD adatai szerint Afrikában az építési beruházási projektek 50%-át kínai vállalkozók kivitelezik; mivel a kínai projekteken Afrikában gyakran többnyire kínai munkavállalókat foglalkoztatnak,

GG. mivel minden bizonnyal a kínaiak számára is fontos, hogy befektetéseik tekintetében a felelősségteljes kormányzás támogatása révén bizonyos mértékű befektetési és jogbiztonsághoz jussanak a szétesőő nemzetgazdaságokban,

HH. mivel Kína a saját munkaerő igénybevételével Afrikában hosszú távon biztosítja a kínai kereskedők afrikai piachoz való hozzáférését, és ezáltal befolyásolja az afrikai nemzetgazdaságokat,

II. mivel az állami tulajdonban lévő kínai vállalkozások nagy kockázatot vállalhatnak az afrikai beruházásokkal; mivel a CNOOC Ltd. kínai energiavállalat bejelentette, hogy 2 270 000 000 USD-ért 45%-os részesedést vásárol egy nigériai tengeri olajmezőből;

JJ. mivel Kína 2007-ben létrehozta a China Investment Cooperation Ltd.-t, 200 000 000 000 USD tőkével, amely jelenleg a világ hatodik legnagyobb független pénzalapja;

Környezetvédelem

KK. mivel Kína máris a világ legnagyobb széndioxid-kibocsátója, vagy rövidesen azzá válik, és ezeknek a kibocsátásoknak a közvetlen áldozatai a kínai emberek; mivel az EU szintén a világ legnagyobb CO2-kibocsátói közé tartozik, és az európaiaknak is szembe kell nézniük e kibocsátások következményeivel; mivel a Heiligendammban, 2007-ben a G8+5 csúcstalálkozón tett felajánlások között teljesítménymutatóként szerepel 2050-re a kibocsátások 50%-os csökkentése, és mivel az EU és Kína egyéb célokat is kitűzött a kevesebb kibocsátás és a megújuló energia tekintetében; mivel Afrika az a kontinens, amely az előrejelzések szerint a legtöbbet fog szenvedni a környezeti pusztulás, az erdőirtás és az éghajlatváltozás miatt,

LL. mivel Kína dicséretet érdemel amiatt, hogy csatlakozott a Kyotói Jegyzőkönyvhöz és a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló

egyezményhez (CITES); mivel Kína értékes szakértelemmel rendelkezik az erdőirtás és az elsivatagosodás elleni küzdelem terén,

MM. mivel a becslések szerint a különösen veszélyeztetett régiókban, beleértve Közép-Afrikát is, a fakitermelési tevékenységek több mint fele illegális; mivel Kínát vádolják azzal, hogy ő viseli a fő felelősséget az illegális fakitermelés közelmúltbeli növekedéséért világszerte; mivel a becslések szerint az Egyenlítői-Guineából Kínába irányuló faexport 90%-a illegális,

Kormányzás és emberi jogok

NN. mivel Kína kijelentette, hogy a „békés egymás mellett élés öt elve" a sarokköve a „beavatkozásmentesség" koncepcióján alapuló „önálló és békés külpolitikájának", amelyet azokban az afrikai országokban, ahol bírálták Kínát, sőt, Kína-ellenes érzéseknek is hangot adtak, nem tekintik semlegesnek; mivel Zambiában, Nigériában és Etiópiában kínai olajmunkásokat és bányászokat támadtak meg, raboltak el és gyilkoltak meg; mivel Kína azt kívánja, hogy felelős világhatalomként tekintsenek rá, és neki tulajdonítható, hogy befolyását latba vetve arra ösztönözte a szudáni kormányt, hogy fogadja el Dárfúrban az ENSZ/AU vegyes erőket; mivel Kína a Biztonsági Tanács állandó tagjaként kulcsszerepet tölthet be a konfliktusok megelőzésében, a békéltetésben és a megoldásban,

OO. mivel Kína a bizonyos társadalmi és gazdasági jogokkal és szabadságokkal kapcsolatban elért előrehaladás ellenére továbbra is az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásának hiányáról tesz tanúbizonyságot, beleértve az élethez és a tisztességes eljáráshoz való jogot, a szólásszabadságot és az egyesülési szabadságot, valamint egyéb társadalmi, gazdasági és kulturális jogokat, beleértve a munkajogokat is; mivel az emberi jogok tiszteletben tartásának hiánya különösen hangsúlyos a tibetiekkel kapcsolatban; mivel ez érinti a Kínáról külföldön kialakult képet és Kína külföldi fellépését, különösen Afrikában, ahol a fejlődés és a felelősségteljes kormányzás nem haladhat előre a demokratikus elszámoltathatóság, az emberi jogok tiszteletben tartása és a jogállamiság nélkül,

PP. mivel elismerést érdemel, hogy Kína a nyers gyémántok nemzetközi kereskedelmében megfelelt a kimberley-i folyamat tanúsítási rendszere minimális követelményeinek, és iránymutatást készített a faipari vállalatok számára a felelős magatartásról,

QQ. mivel elismerést érdemel, hogy Kína ratifikálta a korrupció elleni ENSZ-egyezményt, jóllehet a korrupció továbbra is súlyos probléma Kínában, amely drámaian érinti a központi kormányzat által meghatározott politikai célok és normák kezelésének képességét tartományi és helyi szinten; mivel ezek a gyakorlatok hatással vannak az afrikai országokra, ahol Kína és a kínai vállalatok befektetnek, gyakran erősítik a korrupciót és hozzájárulnak a korrupt rendszerek gazdagodásához és hatalmon tartásához, aláásva ezáltal a felelősségteljes kormányzást, az elszámoltathatóságot és a jogállamiságot, mivel a korrupció elleni ENSZ-egyezmény szigorú tiszteletben tartása alapvető a felelősségteljes kormányzás, az elszámoltathatóság és a jogállamiság előmozdításához,

Béke és biztonság

RR. mivel az európai, kínai és más fegyverexportálók gerjesztik a fegyveres konfliktusokat Afrikában, és ezzel súlyosan aláássák a fejlődést; mivel a tagállamokat jogilag még nem kötelezi a fegyverek exportjára vonatkozó európai magatartási kódex, és nem gyakorolnak megfelelő ellenőrzést az Afrikába exportált vagy Afrikán áthaladó tiltott fegyverek felett,

SS. mivel Kínára mint a világ egyik legnagyobb fegyverexportőrére és a Biztonsági Tanács állandó tagjára különös felelősség nehezedik,

TT. mivel hiányzik az átláthatóság a hagyományos fegyverek, valamint a kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek (SALW) kínai exportjával kapcsolatban; mivel az Amnesty International nemrégiben kipellengérezte Kínát amiatt, hogy „veszélyesen megengedő” megközelítést alkalmaz a fegyverexport terén; mivel Kína felelős a konfliktusok által sújtott országokba – az ENSZ-embargót megszegve is Dárfúr, Libéria és a Kongói Demokratikus Köztársaság esetében – irányuló jelentős fegyverszállításokért,

UU. mivel elismerést érdemel, hogy a Biztonsági Tanács tagjai közül Kína biztosítja a második legtöbb ENSZ-békefenntartót, és már több mint 3 000 csapatot alkalmazott békefenntartó missziókban Afrikában,

1. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy fokozzák az uniós politikák hatását Afrikában, különösen az ígéretek betartásának és a kötelezettségek teljesítésének biztosítása által; ebben az összefüggésben kiemeli a lisszaboni szerződés fontosságát abban a tekintetben, hogy növeli az EU hatékonyságát és következetességét a külkapcsolatokban, megfelelő módon kitérve a fejlesztéssel kapcsolatos kérdésekre és politikákra;

2. sürgeti az EU-t, hogy dolgozzon ki egységes stratégiát válaszul az Afrikában megjelenő adományozók – pl. Kína – által teremtett új kihívásokra, ideértve a különböző tagállamok és uniós intézmények által alkalmazott összehangolt megközelítést; hangsúlyozza, hogy az ilyen válasz nem törekedhet a kínai módszerek és célok lemásolására, mivel azok nem szükségszerűen összeegyeztethetők az uniós értékekkel, elvekkel és hosszú távú érdekekkel; megjegyzi, hogy az ilyen választ az EU-nak be kell építenie az Afrikai Unióval (AU) folytatott párbeszédébe; kiemeli, hogy az EU-nak fejlesztéspolitikai párbeszédet kellene kezdenie Kínával, hogy megvitassák egymással a módszereket és célokat, de az EU-nak továbbra is ki kell tartania a fejlesztési együttműködéssel kapcsolatos saját megközelítése mellett;

3. sürgeti az EU-t, hogy a más adományozó nemzetekkel való versenyben is tartsa meg a felelősségteljes kormányzás előmozdítása és az emberi jogok tiszteletben tartása iránti magas igényeit; felszólítja az Európai Uniót, hogy ebben a versenyben minőségileg jobb ajánlatokkal pozícionálja magát, mint például modern, az éghajlatot kímélő feldolgozó létesítmények telepítése a nyersanyagok származási országban való feldolgozásához, valamint a helyi munkaerő alkalmazásához és képzéséhez; megjegyzi, hogy az ilyen ajánlatok kidolgozását az EU-nak be kell építenie az Afrikai Unióval (AU) folytatott párbeszédébe, különösen a közös EU–Afrika stratégia és az ahhoz tartozó cselekvési terv végrehajtása során;

4. üdvözli, hogy Kína anélkül folytat gyakorlati együttműködést az afrikai országokkal, hogy lekezelő bánásmódot alkalmazna azokkal szemben; tudomásul veszi, hogy az ilyen

együttműködés pragmatikus természetű; sajnálja ebből a szempontból, hogy Kína együttműködik az afrikai elnyomó kormányokkal; rámutat arra, hogy kívánatos lenne az együttműködéshez politikai feltételeket kötni, valamint hogy az emberi jogoknak és a környezetvédelmi követelményeknek nagyobb szerepet kellene játszaniuk;

5. felszólítja az EU-t és Kínát, hogy lehetőség szerint afrikai stratégiáikat a felelős kötelezettségvállalásra tekintettel vitassák meg, dolgozzák ki és fogalmazzák meg, amely a fenntartható fejlődés előmozdítására és a millenniumi fejlesztési célok követésére irányul; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy építő jellegű párbeszédet alakítsanak ki egy multilaterális keretrendszeren belül a kontinens valamennyi érintett szereplőjével, különösen az AU-val és a NEPAD-dal; ebben az összefüggésben felszólítja az EU-t, hogy bátorítsa egy Afrikai Partnerségi Fórum létrehozását, amelyben valamennyi fő adományozó és befektető részt venne;

6. sürgeti az EU-t és Kínát, hogy növeljék a NEPAD támogatását, amely a fenntartható fejlesztési stratégia hajtóereje Afrikában, továbbá támogassák az afrikai regionális szervezeteket, az Afrikai Uniót és a Pánafrikai Parlamentet (PAP), az afrikai nemzeti parlamenteket és kormányokat abban, hogy erősítsék vezető szerepüket és részvételüket egy ilyen stratégiában; felhívja az EU-t, hogy segítsen megerősíteni az Afrikában meglévő, arra irányuló kapacitást, hogy biztosítsák az adományozók és a befektetők közötti összhangot, és garantálják, hogy a külföldi beruházások hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez;

7. hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament hajlandó párbeszédet kezdeni a Kínai Nemzeti Népi Kongresszussal, a Pánafrikai Parlamenttel és az afrikai nemzeti parlamentekkel a fenntartható fejlődés előmozdítása és az ellenőrzéssel kapcsolatos képességeik fokozása érdekében;

8. felhívja az EU-t, hogy ösztönözze Kínát, hogy vállalja az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként rá háruló feladatokat, ideértve a „védelmi felelősséget”, ugyanakkor elismeri, hogy Kína afrikai jelenléte önmagában is komoly hatást gyakorol – többek között politikai szempontból is – a fogadó országokra, függetlenül a „be nem avatkozási politikával” kapcsolatos minden szándéktól;

9. felszólítja az EU-t, hogy a Kína által Afrikában kifejtett hatás mérlegelésekor vegye figyelembe az afrikai államok, valamint az Afrikai Unió által kinyilvánított nézeteket, hangsúlyozza, hogy az EU-nak el kellene kerülnie a Kína szerepével kapcsolatos általánosításokat, nyitott és építő jellegű hozzáállással kellene Kínára tekintenie, és nem szabadna arra törekednie, hogy európai mintákat és nézeteket kényszerítsen rá;

Fenntartható fejlődés

10. kéri, hogy az EU folytassa a párbeszédet Afrika, az EU és Kína között az afrikai igények alapján és az afrikai országok és emberek érdekében azzal a céllal, hogy megvizsgálják az együttműködés konkrét útjait és bővítsék partnerségeiket, elkerülve az elszigetelt tevékenységeket; javasolja, hogy az Európai Unió, az Afrikai Unió és Kína hozzon létre egy állandó konzultációs testületet, hogy elősegítsék a fejlesztési együttműködés során a különféle tevékenységek következetességét és jobb hatékonyságát; felszólítja az EU-t, Kínát és Afrikát, hogy hozzanak létre globális keretrendszert a közös kihívásokkal – mint például az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, megújuló energia, mezőgazdaság, víz

és egészségügy – kapcsolatos konkrét operatív projektek számára;

11. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy erősítsék meg az afrikai országokkal való kapcsolataikat azáltal, hogy teljesítik a támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásaikat, és kiemelten kezelik a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására való törekvéseket; üdvözli, hogy az előző évhez képest 2006-ban az EK-támogatás 6%-kal, a 15 tagállam által nyújtott támogatás pedig 2,9%-kal nőtt, de sajnálja, hogy a 15 tagállamból származó, valamennyi régiónak nyújtott hivatalos fejlesztéstámogatás (ODA) GNI-hez viszonyított aránya a 2005-ös 0,44%-ról 2006-ban 0,43%-ra csökkent; azt is sajnálja, hogy négy tagállamnak nem sikerült tartania 2006-ban a GNI 0,33%-ával egyező egyéni célt, és még több tagállam ugyanígy sikertelen lett volna ebben, ha az ODA-adatokból le kellett volna vonni az adósságkönnyítést és egyéb olyan tételeket, amelyek nem jelentenek rendelkezésre álló forrásokat a fejlődő országok számára;

12. emlékeztet arra, hogy minden fejlesztési politika végső célját – legyen szó az EU vagy a Kína által megvalósított politikáról – a szegénység csökkentésének és felszámolásának kell képeznie;

13. felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy magas rangú európai kormányzati képviselők jelenléte, látogatásai és párbeszédrendezvényei révén érjenek el nagyobb nyilvánosságot Afrikában és az EU-ban;

14. felhívja az EU-t, hogy erősítse meg a feltétel nélküli segélyekre vonatkozó kötelezettségvállalásait, és ösztönözze Kínát arra, hogy biztosítson feltétel nélküli segélyhiteleket az afrikai partnereknek, biztosítva, hogy a nemzetközi segélyekhez vagy kölcsönökhöz kapcsolódó gazdasági feltételek nem ássák alá a fenntartható fejlődést; ezzel összefüggésben sürgeti az EU-t, hogy vonja be Kínát a helyi afrikai munkaerőpiac bővítésébe, ahelyett hogy kínai munkások ezreit hozza be;

15. felhívja az EU-t, hogy ösztönözze Kínát, hogy használja ki az egészségügy terén meglévő szaktudását a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében az afrikai közegészségügyi rendszerek javítására és az Afrikában pusztító, a szegénységhez kapcsolódó járványok – nevezetesen a HIV/AIDS, a malária és a tuberkulózis – leküzdésére irányuló kezdeményezések támogatására;

16. felszólítja az EU-t, hogy folytasson építő jellegű párbeszédet az OECD Fejlesztéstámogatási Bizottsága (DAC) keretében a felemelkedőben lévő nem DAC adományozókkal, köztük Kínával abból a célból, hogy a DAC-iránymutatások és előírások vagy azokkal egyenértékű kódexek elfogadására és a segélyezés hatékonyságáról szóló párizsi nyilatkozat elveinek tiszteletben tartására biztassa őket;

17. sürgeti az EU-t, hogy biztassa Kínát egy szakosodott segélyező intézmény létrehozására, amelynek célja a kínai segélyezési szakértelem és függetlenség javítása, és hogy Kína elkötelezze magát a segélyezési költségvetésre vonatkozó átlátható jelentéstétel mellett; felszólítja az EU-t, hogy kérés esetén segítse Kínát ennek a szakértelemnek a fejlesztésében;

18. arra biztatja az EU-t és az afrikai országokat, hogy hívjanak meg kínai képviselőket a

bilaterális és multilaterális adományozói koordinációs üléseken való részvételre;

19. felszólítja az EU-t, hogy biztassa Kínát arra, hogy vegyen részt az afrikai demográfiai helyzettel összefüggő kihívásoknak való megfelelésben: ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy Afrika sok részében nagyobb a népesség növekedési rátája, mint a gazdasági növekedési ráta, és az ennek megváltoztatására irányuló intézkedések közé tartozik a népességgel és fejlődéssel foglalkozó 1994-es nemzetközi konferencia ENSZ-jelentésében említettek szerint a szexuális és reproduktív egészség javítása;

20. hangsúlyozza, hogy a fejlesztési célú nemzetközi partnerségeknek a személyekre kell koncentrálniuk (törlés), mivel a fenntartható fejlődés csak a civil társadalom részvételével valósulhat meg: hangsúlyozza, hogy a nőket, illetve a kisebbségi és a kiszolgáltatott csoportokat különösen támogatni kell, és értékelni kell a fejlődésben játszott nélkülözhetetlen szerepüket, és hogy az egyesülési szabadság és a szabad és plurális média alapvető feltételei a fejlődésnek, amelyeket támogatni kell ilyen partnerségek által;

Energia és természeti erőforrások

21. úgy véli, hogy megállapítva Kína afrikai elkötelezettségét, nagyobb jelentőséget kell kapnia az Afrikával való együttműködésnek az uniós energia-külpolitika területén; aktív energiapolitikai együttműködést kíván Afrika és az Európai Unió között;

22. elismeri a természeti erőforrások átlátható kezelésének fontosságát a bevételek mobilizálásában, lévén ezek alapvető fontosságúak a fejlődéshez és a szegénység enyhítéséhez, mivel biztosítják az ellátás stabilitását és megakadályozzák az erőforrások kapcsán kialakuló konfliktusokat és az instabilitást az erőforrásokban gazdag országokban; felszólítja az EU-t, hogy ösztönözze az erőforrásokban gazdag afrikai országokat arra, hogy tartsanak ki a kitermelő ágazatok átláthatósági kezdeményezése (EITI) mellett azáltal, hogy az EITI számára politikai, pénzügyi és technikai támogatást nyújtanak, többek között azzal a szándékkal, hogy lehetővé tegyék a civil társadalom számára az EITI-ben való szabad és hatékony részvételt; sürgeti az EU-t, hogy tartson fenn aktív kapcsolatot a kínai kormánnyal és a kínai vállalatokkal annak érdekében, hogy ösztönözze azokat az EITI támogatására; felhívja az EU-t az EITI hatóköre más természeti erőforrásokra, mint például a fára való kibővítésének támogatására, továbbá arra, hogy terjessze ki hatókörét az erőforrásokból származó bevételekkel fedezett kölcsönökel kapcsolatban a kormányokhoz befolyó bevételekre is;

23. rendkívül fontosnak ítéli, hogy az EU felhívja valamennyi Afrikában működő politikai erőt és nemzetközi befektetőt, hogy tartsák szigorúan tiszteletben a 2002-ben a Világbank által a kitermelő iparágak tekintetében megállapított társadalmi és környezetvédelmi védintézkedéseket;

24. felhívja az EU-t az átláthatóság aktív támogatására, nem csupán a bevételek beszedése, de a természeti erőforrásokból származó bevételekkel kapcsolatos kiadások tekintetében is, a költségvetési átláthatóság javítására irányuló kezdeményezések támogatása által az afrikai országokban; sürgeti az EU-t, hogy támogassa valamennyi adományozó részéről a „felelős kölcsönzést”, amely megkívánja minden olyan erőforrásban gazdag országtól, ahol korábban már jelen volt a nem felelősségteljes kormányzás vagy a korrupció, hogy a bevételekkel való gazdálkodás terén tegyenek konkrét lépéseket a fokozottabb átláthatóság felé a nem humanitárius segítségnyújtásban való részesülés feltételeként;

felhívja az EU-t, hogy alkalmazza következetesebben a Cotonou-i Megállapodás 96. és 97. cikkét az erőforrásban gazdag országokkal szemben is, majd ezután kezdjen ezzel párhuzamosan párbeszédet Kínával és más adományozókkal, hogy az egyeztetett eljárás révén növeljék a megfelelő intézkedések hatékonyságát; hangsúlyozza, hogy az EU-nak jó példával kell elől járnia azzal, hogy saját fejlesztési programjait és projektjeit az átláthatóság és a felelősségteljes kormányzás mintájává teszi;

25. sürgeti az EU-t, hogy emeljen szót az illegális fakereskedelem és az elefántcsont-kereskedelem szigorúbb nemzetközi ellenőrzése mellett; felhívja az EU-t, hogy emeljen szót az erdészeti tárgyú jogszabályok végrehajtására, a kormányzásra és a kereskedelemre irányuló EU cselekvési tervben (FLEGT) körvonalazott elvek mellett, valamint biztassa arra Kínát, hogy alkalmazzon hasonló elveket saját afrikai faimportja során, az illegális fakereskedelem megállítása és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő korai javaslatokat az illegálisan beszerzett faanyagok és fatermékek EU-ba irányuló behozatalának törvényen kívül helyezése céljából annak előmozdítása érdekében, hogy Kína ne illegálisan afrikai fát szerezzen be bútorexportjához; biztatja a Bizottságot, hogy terjessze ki a harmadik országokkal az önkéntes partnerségi megállapodásokról folyó tárgyalásait; felhívja az EU-t, hogy támogassa a hasonló kezdeményezések, például az afrikai és ázsiai FLEG-ek megerősítését;

26. felhívja az EU-t, hogy támogassa az energiaforrások kitermeléséről vagy kiaknázásáról szóló, olyan nemzetközi egyezmények megkötését, amelyek rendelkezéseket tartalmaznak azon engedélyezési megállapodások és szerződéses feltételek átláthatóságára vonatkozóan, amelyek meghatározzák a kormányok adóbevételeit, valamint záradékot foglalnak magukban a nyereség egy százalékának a helyi közösségi fejlesztésekben történő befektetéséről;

27. felhívja az EU-t és Kínát, hogy összehangolt fellépéssel kezelje a természeti erőforrások tiltott kereskedelmének problémáját, amelynek magában kell foglalnia annak megállapodás szerinti fogalommeghatározását, hogy mi képez „konfliktusban szerepet játszó erőforrást”, és egy nemzetközi szakértői csoport kinevezését, amely multilaterális megközelítéseket dolgoz ki a kérdés kezelésére;

28. felhívja az EU-t és Kínát, hogy a környezeti pusztulás és az éghajlatváltozás kezelésének módszereként, , valamint az erőforrások, például az olaj szűkösségével összefüggő konfliktusok megelőzésének módszereként növelje befektetéseit a megújuló energiába;

Kereskedelem, beruházások és infrastruktúrák

29. rámutat arra, hogy a kereskedelem általános diverzifikálása kulcsszerepet játszik a megbízható gazdasági növekedés biztosításában az afrikai országok számára; hangsúlyozza, hogy az Afrikába irányuló kínai termékexport nem akadályozhatja az afrikai iparágak fejlődését, és nem teheti tönkre ezen iparágak versenyképességét;

30. felhívja az EU-t és Kínához fordul, hogy tegye lehetővé Afrika számára az „árucsapdából” való kiemelkedést, és a nyersanyagokat szállító régióból a nyersanyagokat feldolgozó és szolgáltatásokat nyújtó régióvá való átalakulást; sajnálja a Bizottság rugalmatlanságát az AKCS-országokkal való gazdasági partnerségi

megállapodás (EPA) megkötése során, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az AKCS-országok az új szabályozás keretében rosszabbul fognak járni; ebben az összefüggésben sürgeti az EU-t, hogy ösztönözzön minden érintett szereplőt, nevezetesen a tagállamokat és az új adományozókat mint például Kínát, hogy diverzifikálják a kereskedelmet és a beruházásokat, adjanak át technológiát az afrikaiaknak, szigorítsák meg a tisztességes kereskedelemre vonatkozó nemzetközi szabályokat, terjesszék ki a globális piaci hozzáférést az afrikai termékekre, csökkentsék az Afrikából származó, feldolgozott termékekre alkalmazott vámtarifákat, mozdítsák elő a magánszektor fejlődését és finanszírozáshoz való hozzáférését, támogassák a kereskedelem előmozdítását, ösztönözzék a regionális integrációt Afrikában és segítsék elő az afrikaiak anyaországba történő pénzátutalásait;

31. felhívja az EU-t, hogy saját közös agrárpolitikájának megreformálásával, valamint az afrikai termékek uniós piacra történő belépésének megkönnyítésével terjessze ki gazdasági befolyását Afrika fejlesztésére; felhívja az EU-t, és Kínához fordul, hogy saját agrárpolitikájának reformjai során erőteljesebben vegye figyelembe az afrikai agrárszektor fejlődési lehetőségeit, könnyítse meg az Afrikából származó mezőgazdasági termékek behozatalát, és az agrárkivitel során szigorúan ügyeljen arra, hogy ne veszélyeztesse Afrikában az élelmezést és a foglalkoztatást biztosító mezőgazdasági termelés kiépítését;

32. felszólítja az EU-t és Kínához fordul, hogy erőteljesebben lépjenek fel a tisztességes világkereskedelem érdekében azzal a céllal, hogy elérjék a kereskedelmi és fejlesztési politikák összhangját, jelentősen növeljék a termelők és foglalkoztatottak részesedését a világ árukereskedelmének nyereségéből, bővítsék az afrikai termékek világpiacokhoz való hozzáférését, és csökkentsék az Afrikából származó készárukra kivetett behozatali vámokat; a Kínai Népköztársaság kormányához és az Európai Unióhoz fordul, hogy dolgozzanak ki olyan exportstratégiát, amely nem akadályozza Afrikában az ökológiai és szociális szempontból fenntartható feltételek melletti árutermelést;

33. Kínához fordul, hogy a hitelek kiosztása során vegye figyelembe azokat a tapasztalatokat, amelyek sok fejlődő ország adósságválságának kialakulásához vezettek, és ne ismételje meg a hitelezők korábbi hibáit;

34. üdvözli a Kína által a WTO és a nemzetközi közvélemény nyomására a szociális jogszabályok és a munkavállalói jogok 2008. január 1-jétől kezdődő javításának irányába tett lépéseket, és hangsúlyozza, hogy a szigorúbb szociális törvényeknek Kínában pozitív hatással kell lenniük Kína afrikai fellépésének módjára;

35. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Afrika kialakítsa saját Kína-stratégiáját; megállapítja, hogy egy ilyen stratégia igen nagy jelentőségű a Kína és Afrika közötti kereskedelmi kapcsolatok kölcsönösségének fokozásában; hangsúlyozza, hogy e stratégiának az afrikai munkavállalók Afrikában megvalósuló kínai projektekben való fokozottabb részvételére, Kína részéről a technológiatranszfer tekintetében tanúsított fokozottabb hajlandóságra, továbbá olyan tipikus afrikai exporttermékek, mint a kávé, a kakaó és a bőráruk kínai piacra való könnyebb bejutására kell összpontosítania;

36. javasolja a Bizottságnak, hogy a Kínával a partnerségi és együttműködési megállapodás (PEM) új kereskedelmi fejezetéről folytatott, folyamatban lévő tárgyalások keretében

tegyék kötelezővé az ILO alapvető munkaügyi normáit, a vállalatok társadalmi és környezetvédelmi felelősségét, a társadalmi és környezetvédelmi dömping elleni rendelkezéseket, az ILO tisztességes munkára vonatkozó ajánlásait, továbbá a nemzetközi emberi jogi egyezségokmányokból eredő követelmények tiszteletben tartását;

37. hangsúlyozza a helyi munkaerő tisztességes pénzügyi feltételek melletti alkalmazásának jelentőségét az infrastrukturális és üzemtelepítési beruházások megvalósítása során; a foglalkoztatottak képesítésében való erőteljesebb szerepvállalást ajánl ösztöndíjak és a körkörös migráció keretében; a részben magasan képzett afrikai diaszpóra erőteljesebb bevonását és a külföldön élő afrikaiak Afrikába történő pénzátutalásainak megkönnyítését ajánlja;

38. tudomásul veszi az IKT által általában véve a növekedés, a versenyképesség és a munkahelyteremtés támogatásában játszott, igen pozitív szerepet; ajánlja a Bizottság számára, hogy a meglévő afrikai és európai programjaiban helyezzen erőteljesebb hangsúlyt a KKV-k IKT-kapacitásának az állami és a magánszféra közötti partnerségek útján történő kiépítésére, annak biztosítása érdekében, hogy az intézmények és a politikák a beruházások, az innováció és a technológiatranszfer előmozdítását szolgálják;

39. felhívja az EU-t és Kínát, hogy támogassák az Afrikai Uniót és a NEPAD-ot környezeti hatásvizsgálatok végzésében, és értékeljék az Afrikában megvalósuló külföldi beruházási projektek szegénység enyhítésével kapcsolatos lehetséges hatásait, különösen az energia és az infrastruktúra terén, ugyanakkor dolgozzanak ki egy átláthatóbb rendszert a szerződések odaítélésére és közpénzek elköltésére vonatkozóan; kiemeli az afrikai országokban az áruk közelmúltbeli áremelkedéséből, az energia-kitermelésből, valamint a külföldi tőkemozgásokból származó nyereségek állami szintű elköltése hosszú távú megtervezésének fontosságát, és azt ajánlja az Európai Uniónak és Kínának, hogy ebben az értelemben támogassák célzottan a megfelelő közigazgatási kompetencia kiépítését;

40. felhívja az EU-t, hogy vegyen részt Afrikában Kínával közös projektekben az energiakutatás, a szállítás és az infrastruktúrák területén, azzal a céllal, hogy az AU-val és a NEPAD-dal közösen kidolgozzák a részvétel és a befektetés közös szabályrendszerét;

41. felhívja az EU-t és Kínát, hogy ruházzon be az afrikai képzésbe és az oktatásba, mivel a képzett munkások alkotják egy függetlenebb fejlődés pilléreit;

42. felhívja az EU-t, hogy lépjen túl a jelenlegi EU–Afrika üzleti fórumon, és dolgozzon ki következetes cselekvési tervet az Afrikában megvalósuló európai befektetések ösztönzése és diverzifikálása érdekében;

43. elismeri, hogy Afrikában az európai gazdasági beruházások versenyhátrányt szenvednek a kínai projektek és a kínai kormány (vagy teljesen állami tulajdonban lévő vállalatok) által tett ajánlatok nyílt vagy rejtett támogatása miatt, a társadalmi és gazdasági normákból eredő magasabb költségeknek köszönhetően, amely normák alkalmazását a kínai versenytársak elmulasztják, továbbá a kötött kínai támogatásnak köszönhetően, amely megakadályozza, hogy a kínai támogatásból finanszírozott projektekhez európai vállalkozások is csatlakozzanak, valamint az európai vállalatok részéről a finanszírozási és beruházási kockázatfedezési eszközökhöz való korlátozott mértékű hozzáférésnek köszönhetően;

Környezetvédelem

44. felhívja a figyelmet Kína afrikai jelenlétének környezeti hatásaira; sürgeti Kínát, hogy folytasson környezetvédelmi szempontból felelősségteljes magatartást úgy otthon, mint Afrikában;

45. felhívja az EU-t, hogy ösztönözze a kínai exporthitel-ügynökségeket, többek között az Exim Bankot, hogy az afrikai infrastruktúraprojektek (például gátak, utak és bányák) tekintetében rendszeresen végezzenek környezeti hatásvizsgálatokat;

46. üdvözli a Bizottság kezdeményezését, hogy indítsanak el egy globális éghajlat-változási szövetséget a legkevésbé fejlett országokkal (LDC) és a fejlődő kis szigetállamokkal (SID) együtt, amely különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén növelné az együttműködést; felhívja az EU-t, hogy kérje fel Kínát, hogy vegyen részt a szövetség munkatervének fő területeiben, mint például a katasztrófakockázat csökkentéséről és az „éghajlatálló” fejlesztésről folyó párbeszéd, amelyek kritikus fontosságú együttműködési területek, tekintettel Kína mint jelentős afrikai adományozó és befektető pozíciójára, amely gyakran nagyléptékű infrastrukturális projektekbe fektet be, amelyek rendszerint különösen érzékenyek lehetnek az éghajlatváltozásra;

47. zorgalmazza az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás finanszírozásának növelését is, egy olyan rendszernek megfelelően, amelyben a hozzájárulás felelőssége egyaránt függ a múltbeli kibocsátásoktól és a gazdasági kapacitástól, és amelyet nem fordíthatnak a meglévő támogatási költségvetési tételektől eltérő célokra; ebben az összefüggésben sürgeti az EU-t, hogy a pénzügyi források és befektetések biztosítása terén emeljen szót a jobban összehangolt és kiegészítő jellegű nemzetközi fellépés mellett az afrikai enyhítő és alkalmazkodási intézkedések támogatása érdekében, különösen a megfelelő, előrelátható és fenntartható pénzügyi forrásokhoz való jobb hozzáférés formájában, a segélyhez való alkalmazkodás költségeinek meghatározása során a kapacitásépítéshez nyújtott pénzügyi és technikai támogatás formájában, hogy segítsenek meghatározni ennek pénzügyi szükségleteit, valamint új és további források biztosítása formájában, beleértve a hivatalos és koncesszionális finanszírozást; sürgeti, hogy minden pénzügyi ellátás minimális bürokrácia mellett legyen hozzáférhető; kitart amellett, hogy meg kell valósítani az eredmények hatékony nyomon követését;

48. felhívja az EU-t, hogy folytasson többoldalú megbeszéléseket az AU tagállamaival és Kínával, valamint a civil társadalommal a környezet pusztulása és az éghajlatváltozás jelentette globális fenyegetésről, és mozdítsa elő a COP-13 alkalmából Balin, 2007. december 15-én aláírt Bali Cselekvési Tervről szóló megállapodást a 2012 utáni keretrendszer érdekében;

49. felhívja az EU-t, hogy járjon élen az éghajlatváltozás enyhítésében egy „katasztrófaprogram” elindításával, amely a meglévő segélyezési költségvetési tételeken túlmenő, nagyléptékű pénzügyi támogatást biztosítana a zöld energetikai technológiák fejlesztéséhez és bevezetéséhez mind a felemelkedőben lévő gazdaságokban, mind a fejlődő országokban, felismerve mindazonáltal ezek eltérő szükségleteit; külön felhívja az EU-t, hogy biztosítson finanszírozást ahhoz, hogy lehetővé tegye az olcsó, zöld technológiák afrikai országoknak való átadását; felismerve, hogy a technológiaátadás finanszírozásának növelése kulcsfontosságú lépés ahhoz, hogy megállapodás szülessen

2009-re a 2012 utáni globális éghajlat-változási keretrendszerről;

50. sürgeti, hogy az EU és Kína a Bali Cselekvési Tervről szóló megállapodás iránymutatásának megfelelően biztosítsa, hogy projektjei – különösen az energiakutatás – Afrikában környezetileg fenntarthatók és a Bali Cselekvési Tervvel összeegyeztethetők legyenek;

51. elismeri, hogy a nyugati kereskedelem és fogyasztás is felelős az afrikai természeti erőforrások iránti növekvő kínai kereslet megteremtéséért, valamint a fejlődő országokban a szennyező iparágak „kiszervezésének” következtében növekvő CO2-kibocsátásért; felhívja az EU-t, hogy vesse fel a kereskedelemmel és éghajlattal kapcsolatos igazságosság kérdését a Kínával és Afrikával folytatott háromoldalú együttműködés napirendjének részeként; felszólítja az EU-t, hogy erősítse a szociális és környezeti szempontból felelős fogyasztás előmozdítását célzó intézkedéseket (beleértve a termékcímkézést, amely a termék teljes életciklusa alatt, a természeti erőforrások kitermelésétől a termelésen át a szállításig bizonyítja a környezeti hatást);

52. sürgeti az EU-t, hogy emeljen szót a nagyobb nemzetközi együttműködés mellett, különösen Kínával, az alkalmazkodási intézkedések sürgős végrehajtásának támogatása érdekében, nevezetesen veszélyeztetettségi értékeléseken, az intézkedések priorizálásán, a pénzügyi szükségletek értékelésén, a kapacitásépítésen és válaszadási stratégiákon, az alkalmazkodási intézkedések ágazati és nemzeti tervezésbe való beépítésén, konkrét projekteken és programokon, az alkalmazkodási intézkedések végrehajtását ösztönző eszközökön keresztül és az éghajlatra rugalmasan reagáló fejlődést lehetővé tevő egyéb módszerekkel, figyelembe véve az éghajlatváltozás káros hatásaira érzékeny fejlődő országok, mint például az afrikai országok sürgős és közvetlen szükségleteit, amelyeket különösen sújt az aszály, az elsivatagosodás és az árvizek;

53. felszólítja az EU-t, hogy erősítse a párbeszédet Afrikával és Kínával, és alakítson ki közös megközelítéseket az olyan globális környezeti problémák kezelésére, mint például az erdőirtás, az elsivatagosodás és a fragmentáció, a biodiverzitás és a talaj termékenységének hanyatlása vagy elvesztése, valamint a levegő- és vízszennyezés; felhívja az EU-t, hogy támogassa az energiahatékonyságot, a zöld technológiákat, a kockázatkezelést és a korai előrejelző kapacitásokat, valamint a felelős iparosítást és fogyasztást;

Felelősségteljes kormányzás és emberi jogok

54. sürgeti a kínai hatóságokat, hogy afrikai kapcsolataik során tartsák tiszteletben a demokrácia, a felelős kormányzás és az emberi jogok alapelveit;

55. felhívja az EU-t, hogy cselekedjen összhangban saját értékeivel, elveivel és a Cotonou-i Megállapodásban vállalt kötelezettségeivel azon afrikai kormányokkal való kapcsolataiban, amelyek akadályozzák (törlés) a demokráciát és megsértik az emberi jogokat, továbbá tagadja meg e kormányoktól a támogatások ellenőrzését, a költségvetési támogatásokat vagy a beruházásokat; sürgeti az EU-t annak biztosítására, hogy ilyen esetekben a humanitárius és egyéb támogatások nyújtása a helyi civil szervezeteken keresztül történik és segítse az ilyen szervezeteket kapacitásuk megerősítésében; felszólítja az EU-t, hogy sürgesse a nemzetközi emberi jogi ENSZ-egyezmények,

egyezségokmányok és eszközök hatálya alá tartozó más nagy adományozókat, például Kínát, hogy cselekedjen hasonlóan;

56. hangsúlyozza, hogy az elnyomó rendszerek által nem megfelelően kormányzott afrikai országokban „feltétel nélküli” megvalósított kínai beruházások hozzájárulnak ahhoz, hogy állandósuljanak az emberi jogokkal való visszaélések, és tovább késleltetik a demokratikus előrehaladást, és akadályozzák a felelősségteljes kormányzás elismerését, beleértve a jogállamiságot és a korrupció ellenőrzését; e tekintetben rámutat a felelősségteljes kormányzást, a jogállamiságot és az emberi jogok tiszteletben tartását Afrikában előmozdító kormányoknak, intézményeknek és civil társadalmi szereplőknek – úgymint a nemzeti parlamentek, pluralista pártrendszerek, fejlesztési és emberi jogi szervezetek, a szabad média és korrupcióellenes szervezetek stb. – nyújtott nagyobb uniós támogatás fontosságára;

57. felhívja az EU-t, hogy kérjen arra minden adományozó és kedvezményezett országot, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi pénzügyi intézmények (IFI) által megállapított iránymutatásokat és átláthatósági szabályokat; sürgeti az EU-t, hogy győzze meg a kínai hatóságokat arról, hogy bátorítsák a nemzeti bankokat az „Equator-elvek” alkalmazására a társadalmi és környezetvédelmi szabványok tekintetében;

58. sürgeti az EU-t, hogy ösztönözze Kínát a megvesztegetés elleni OECD-egyezmény aláírására, valamint ezen egyezmény nem csupán Kínában, hanem Kína afrikai országokkal való kapcsolataiban történő végrehajtásának biztosítására;

59. felhívja az EU-t, hogy biztassa az összes tagállamot és Kínát arra, hogy vegyenek részt a jelenlegi globális kezdeményezésekben, amelyek az ENSZ korrupcióellenes egyezménye V. szakaszának keretében a javak visszaszerzésének megkönnyítésére irányulnak, beleértve a közös kezdeményezést az ellopott javak visszaszerzéséért (StAR), amelyet nemrégiben indított el a Világbank és az UNODC;

60. felszólítja az EU-t, hogy biztassa Kínát az általa még nem elfogadott ILO-egyezmények ratifikálására és végrehajtásuk biztosítására minden fejlődő országban, ahol kínai befektetés, vállalatok, szakértők vagy munkavállalók vannak jelen, különösen Afrikában;

61. felhívja az EU-t, hogy ösztönözze nemzetközi és jogilag kötelező érvényű magatartási kódexek kidolgozását a felelősségteljes kormányzással, a biztonságos és méltányos munkafeltételekkel, a vállalati társadalmi felelősséggel és a környezetvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatban, valamint támogassa a vállalati elszámoltathatóságot;

Béke és biztonság

62. felszólítja az EU-t., hogy alkalmazzon továbbra is jogi kötelezettséggel járó eszközt a globális szintű fegyverkivitel során;

63. felhívja az EU-t, hogy bátorítsa Kínát arra, hogy növelje nemzeti fegyverkiviteli ellenőrzési rendszerének átláthatóságát, különösen azáltal, hogy biztosítja a kivitelekről történő teljes jelentéstételt a hagyományos fegyverek kiviteléről szóló ENSZ-nyilvántartás számára, és javítja fegyverkiviteli ellenőrzési szabályait annak érdekében, hogy megakadályozza az olyan – különösen afrikai – országokba és régiókba irányuló

fegyverszállítást, ahol rendszeresen megsértik a nemzetközi emberi jogi és humanitárius jogszabályokat;

64. felhívja az EU-t a Kínával szembeni fegyverembargó fenntartására mindaddig, amíg Kína fegyvereket exportál olyan fegyveres erőknek és fegyveres csoportoknak – sok esetben afrikai országokba –, amelyek konfliktusokat táplálnak és tartanak életben, és súlyos emberi jogi visszaéléseket követnek el;

65. felhívja az EU-t és Kínát arra, hogy függesszék fel az azokkal a kormányokkal folytatott (törlés) fegyverkereskedelmet, amelyek emberi jogi visszaélésekért felelősek, konfliktusok részesei vagy a háború küszöbén állnak, úgymint Zimbabwe, Szudán, Csád, a Kongói Demokratikus Köztársaság, Etiópia és Eritrea; felhívja az EU-t és Kínát, hogy állítsák le, akadályozzák meg és tiltsák meg a fegyverek olyan fegyveres nem állami szereplők számára történő átadását, amelyek veszélyeztetik az emberi jogokat, a politikai stabilitást és a fenntartható fejlődést az afrikai kontinensen;

66. felhívja az EU-t, hogy továbbra is támogassa a jogilag kötelező érvényű, ENSZ-szinten megtárgyalt nemzetközi fegyverkereskedelmi egyezményt valamennyi hagyományos fegyver tekintetében;

67. felhívja az EU-t és Kínát, hogy támogassák az olyan afrikai vezetésű kezdeményezéseket, mint például egy készenléti erő és a regionális szervezetek mint biztonsági pillérek;

68. felhívja az EU-t, hogy ösztönözze Kínát, hogy továbbra is fokozza részvételét az ENSZ és az Afrikai Unió afrikai békefenntartó misszióiban, és – szükség esetén és az ENSZ-felhatalmazással összhangban – e hozzájárulást bővítse ki harci egységek rendelkezésre bocsátásával is;

69. felszólítja az EU-t, hogy vonja be Kínát az emberi biztonság közös megközelítéseinek kidolgozásába, nevezetesen a hagyományos leszerelés, a leszerelés, demobilizáció és reintegráció (DDR), a fegyverek nyomon követhetősége, az aknamentesítés és a biztonsági szektor reformja (SSR) területén; sürgeti a nem hagyományos biztonsági kérdésekkel kapcsolatos kötelezettségvállalást, mint például a természeti katasztrófák megelőzése, éghajlati vagy gazdasági menekültek, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és migránsok, kábítószerek és fertőző betegségek;

o

o o

70. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Kínai Népköztársaság kormányának és a Kína Nemzeti Népi Kongresszusnak, az Afrikai Uniónak, a NEPAD-nak, a Páneurópai Parlamentnek és a FOCAC-nak.

INDOKOLÁS

Kína felemelkedése és „nyitási” politikája

Kína bámulatra méltó gazdasági felemelkedése révén – 1990 óta átlagosan 10%-os a gazdasági növekedése – a világ negyedik legnagyobb gazdaságává lépett elő, és hivatalosan az ázsiai ország rendelkezik a legnagyobb devizatartalékokkal. Ugyanakkor Kína még mindig fejlődő ország, hatalmas társadalmi-gazdasági különbségekkel, nem demokratikus kormányzással, ahol nem biztosítják az alapvető szabadságokat és emberi jogokat, és súlyos környezetvédelmi problémákkal küzdenek.

Az ország felemelkedésével együtt felmerülő igények kielégítésére Kína „nyitási” politikát fogadott el. Kína gyors fellépése Afrikában vajon a „kölcsönösen előnyös” együttműködésből eredő jólét mögötti hajtóerőt jelenti-e vagy csak az afrikai természeti erőforrások kiaknázását a kínai profit érdekében és a fenntartható fejlődés aláásását? Ezenkívül, miközben terjeszkedik, Kína átadhatja néhány legrosszabb otthoni gyakorlatát, úgymint a korrupciót, az előnytelen kölcsönöket, a munkavállalói jogok és a környezetvédelmi előírások hiányát. És ekkor mit tegyen az Európai Unió?

A „pekingi szafari”: természeti erőforrások után kutatva

Kína afrikai jelenléte az 1990-es években erőteljesebbé vált. 2000-ben az újonnan létrehozott Kína–Afrika együttműködési fórum nagyra törő terveket fogadott el. 2006-ot Kína „Afrika évének” nevezték, a Peking által eszközölt beruházások és bejelentett segélyek miatt.

Például Kína egyedül a Kongói Demokratikus Köztársaságban (amely a világ egyik leggazdagabb ásványianyag-lelőhelye) 5 milliárd USD kölcsönt ígért utak, vasutak, kórházak és egyetemek építésére.

Melyek a kínai „nyitási” politika mögötti stratégiai hajtóerők Afrikában? Az első és a legfontosabb: az olaj. 2003-ban Kína lett a világ második legjelentősebb kőolaj-felhasználója, és a kínai kereslet 2025-re várhatóan megduplázódik. Ma Kína nyersolaj-behozatalának megközelítőleg 30%-a Afrikából származik, és Afrika Kínába irányuló kivitelének 50%-át az olaj teszi ki. 2006-ban Angola volt Kína legnagyobb afrikai beszállítója, amelyet Szudán és a Kongói Köztársaság követett. Kína más természeti erőforrások (urán, réz, kobalt, érc és fa stb.) és új piacok után is kutat. Végül, Kína politikai befolyásának megerősítésére törekszik, támogatókat keres az „egy Kína” politikához, és globális hatalomként jellemzi magát.

Afrika különösen vonzónak számít, mivel a legtöbb afrikai állam nem rendelkezik az erőforrásaik kiaknázásához és ellenőrzéséhez szükséges kapacitással: gyakran külföldi szakértelemre és beruházásokra kell támaszkodniuk, korlátozott mértékű szabályozás és verseny mellett.

„Dél-dél” együttműködés vagy „új kolonializmus”? Kína Afrikára gyakorolt hatása

Peking a kínai-afrikai kapcsolatokat egyenlő partnerek közötti, „kölcsönösen előnyös” gazdasági együttműködésként tünteti fel. Kína, amely már több millió saját polgárát emelte ki a szegénységből, olyan alternatív, állami irányítású fejlesztési modellt támogat, amely csábító lehet egy olyan kontinensen, ahol a nyugati neoliberális reformok megbuktak, és ahol számos vezető a központosított hatalmat részesíti előnyben.

Ezidáig, Kína afrikai jelenléte a nyersanyagok iránti kínai kereslet növekedését eredményezte, ami felnyomta az áruk árait és növelte a versenyt. Ezenkívül, Kína afrikai barátokat szerzett azáltal, hogy égetően szükséges infrastruktúrákba ruházott be. Ugyanakkor egyre több a panasz az Afrikában működő kínai tulajdonú vállalatoknál az elveszett feldolgozókapacitás, az alacsony fizetések, a rettenetes munkakörülmények és a biztonsági előírások hiánya miatt.

A kínai érdeklődés úgy tűnik, hogy kizárólag az erőforrásokban gazdag (vagy az „erőforrásokkal megátkozott”) országokra irányul, figyelmen kívül hagyva sok más afrikai nemzetet. Ezenkívül, az áruk szárnyaló árai az erőforrásokban gazdag országoknak kedveznek, míg a kontinens többi részén megnehezítik az életet – de az árak nem maradnak örökké magasak.

Az olcsó kínai termékek eljutnak az afrikai piacokra, lehetővé téve az emberek számára új technológiák használatát (pl. mobiltelefonok) és azt, hogy pénzt takarítsanak meg alapvető kiadásokon (pl. ruházkodás); ezzel viszont akadályozzák az afrikai iparágakat, ahol gyárak mennek csődbe, ezzel súlyosbítva a munkanélküliséget, különösen a textiliparban (ez az ún. kínai „textilcunami”), a környezetvédelmi és a szociális dömping által előidézett tisztességtelen verseny által.

A DAC-kritériumok értelmében a támogatások és a beruházások tekintetében a kínai segítség nem minden esetben minősülne támogatásnak. A sokat hangoztatott 5 milliárd USD összegű Kína–Afrika Fejlesztési Alap elsősorban a kínai vállalkozások és azok afrikai projektjeinek támogatását célozza. A kínai támogatások és beruházások gyakran megkötéseket tartalmaznak, és rendszerint kínai munkaerő bevonásával folynak. A kínai kölcsönök – hiábavaló próbálkozások arra, hogy a támogatást összekapcsolják az emberi jogokkal, a demokráciával és a felelősségteljes kormányzással – szintén nehézségeket okozhatnak az afrikai kormányoknak, mivel hosszú távra lekötik erőforrásaikat és csökkentik az IFI-finanszírozásra való jogosultságot.

A kínai beruházási és támogatási tervek kétségkívül vonzók az afrikai partnerek számára. Csakúgy, mint Kína vétójoga az ENSZ Biztonsági Tanácsában. Ez a partnerség azonban sokkal előnyösebb is lehet, ha Afrika határozhatja meg a feltételeket – ez pedig tisztességes üzleteket és a termelt tőke megfelelő kezelését jelenti. Az afrikai országok növelhetik alkupozíciójukat, ha közösen tárgyalnak, és ebből adódóan jelentős szereppel bírnak az olyan szervezetek, mint az Afrikai Unió vagy a NEPAD.

Az erőforrások kiaknázásának illegális gyakorlatai, amelyeket tovább súlyosbít az afrikai kormányok azok képességének hiánya, hogy felügyeljék a kitermelési tevékenységeket, nagyobb átláthatóságot és elszámoltathatóságot kívánnak meg. Afrikának támogatnia kell az EITI hatályának kiterjesztését, a „tedd közzé, amit fizetsz” elvtől a „tedd közzé, hogy milyen károkat okozol” elv felé való elmozdulással.

Ami a környezeti hatást illeti, Kína folytatja az afrikai országokból származó fa és elefántcsont illegális behozatalát, és több kínai projekt – mint például a szudáni Merowe duzzasztógát – súlyos környezeti károkat okoz.

A béke és a biztonság terén Kína számos afrikai rezsimre kiterjesztette katonai együttműködését. Szudánba és Zimbabwéba érkezik a legtöbb kínai fegyver. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa állandó tagjaként fennálló felelősségeire tekintettel sürgetni kell Kínát, hogy az állam-központú biztonság előnyben részesítése helyett támogassa az „emberi biztonságot". Több csapattal a térségben Kína jobban megértheti, hogy miért szükséges a „védelmi felelősség" vállalása.

Sok esetben a Kínával szemben felhozott bírálatok bizonyos mértékig a nyugat múltbéli és a jelenben elkövetett hibáit tükrözik: kereskedelmi szabályok és szubvenciók, fegyverszállítás, kettős mérce stb. Ezenkívül az olcsó, Kínában gyártott („made in China") termékek iránti nyugati étvágy szintén hozzájárul Kína – azaz a jelenkor világának gyára – természeti erőforrások iránti csillapíthatatlan éhségéhez. Az európaiak ne tegyenek úgy, mintha a „jó szereplők" lennének e háromszögben, mivel az afrikai országok okkal éreznek csalódottságot és bizalmatlanságot velük szemben, amennyire Kínával szemben is. Az afrikai vezetők élnek azon jogukkal, hogy utolérjék a jelen iparosodási szintjét, vállalva az ezzel járó szennyezést. Az afrikaiak további érve, hogy Afrika megsegítése az igazság kérdése, nem pedig jótékonykodás. A vádaskodás helyett az EU-nak, Afrikának és Kínának kötelezettséget kell vállalnia és együtt kell működnie Afrika fenntartható fejlődése érdekében. Kína korábban érzékenynek mutatkozott a nemzetközi elvárásokra.

Kína külpolitikája: az „üzlet az üzlet" elvtől a „csendes forradalomig"

Kína a „szuverenitás és a nem beavatkozás" elvén alapuló „független külpolitikát" hirdet és afrikai jelenlétét szigorúan üzleti jellegűnek állítja be. Ez azt jelenti, hogy az afrikai kormányoknak támogatásokat és kölcsönöket nyújt, állítólag mindenféle kikötés nélkül – de természetesen mindig ott van egy „Tajvan-záradék" vagy a nyomás a dalai láma elutasítására. Valójában Kína afrikai jelenléte politikai hatást gyakorol. Kína „csak kereskedelem, semmi politika" megközelítése – a semlegesség biztosítása helyett – egyes afrikai diktátoroknak politikai és pénzügyi támogatást jelent a hatalom megőrzéséhez.

Például Szudán és Zimbabwe akkor fordult Kínához, amikor fokozódtak a rendszerüket érő nemzetközi bírálatok. 2004-ben Angola megszakította tárgyalásait az IMF-fel, amikor Kína 2 milliárd USD összegű kölcsönt ajánlott fel számára, a korrupcióra vagy az átláthatóságra vonatkozó feltételek nélkül: ez készpénzt jelent, amely lendületet ad a kormányzó pártnak a közelgő választások küszöbén.

Tehát egyre erősödnek a Kína afrikai beavatkozását érő bírálatok. Kínai ügynököket támadtak meg Nigériában, Etiópiában és Nigerben. Az eddigi legsúlyosabb incidensben, 2007 áprilisában kilenc kínai dolgozó és legalább 65 etiópiai vesztette életét, amikor ogadeni gerillák Kelet-Etiópiában megtámadtak egy olajipari létesítményt; a külföldi vállalatokat óvták attól, hogy az etióp kormánnyal együttműködve kitermeljék a régió természeti erőforrásait. Számos egyéb incidens okán Kína kénytelen felismerni, hogy nem létezik olyan, hogy „politikamentes" kőolaj- vagy ásványianyag-kitermelési szerződés. Számos Kína-

ellenes felkelés is történt Afrikában.

A növekvő problémák miatt Kína kezdi megérteni, hogy alkalmazkodnia kell. Erre Szudán a legjobb példa: Kína vétóval fenyegette az ENSZ Biztonsági Tanácsának Darfúrról szóló határozatát, hogy gazdasági érdekeit védje Khartoumban; de az olimpiai játékok bojkottálására vonatkozó nemzetközi fenyegetések hallatán Peking különleges képviselőt nevezett ki (2007. április), és a kínai nyomás miatt Khartoum elfogadta az Annan-tervet. Peking emellett leépíti Zimbabwéval fennálló kapcsolatait: 2007-ben Harare nem szerepelt Hu elnök afrikai körútjának állomásai között, és időközben Peking bejelentette, hogy a humanitárius segély kivételével visszavon minden támogatást.

A darfúri válság által kiváltott nemzetközi reakciókat és a közelmúltban Burmában történt brutális elnyomási kísérletet látva Kína felismerheti, hogy az elnyomó rendszereknek nyújtott feltétel nélküli támogatás és a nemzetközi elszigeteltség nem szolgálja érdekeit. Emellett a hanyatló gazdaságokba és a törékeny államokba való befektetéssel járó kockázatok egyre világosabbá válnak Peking számára: a szudáni olajmezők, amelyek egybeesnek a konfliktusövezetekkel, azt mutatják, hogy a csővezetékekbe történő beruházások csak akkor nyereségesek és fenntarthatók, ha garantált a biztonság. A biztonság pedig nem hosszú életű ott, ahol emberi jogi visszaélésekkel vagy tisztességtelen kormányzással kapcsolatos konfliktusok vannak jelen.

A néhányak által Kína külpolitikájában „csendes forradalomnak” nevezett irány ellenére Peking várhatóan nem fog korlátlanul alkalmazkodni: e korlátokat az alapvető jogok, szabadságok és az elszámoltathatóság érvényesülésének otthoni alacsony szintje határozza meg. Ezért az EU-nak nem csak azt kell mérlegelnie, hogy miként ösztönözze Kínát egy felelősségteljesebb afrikai jelenlétre, hanem azt is számba kell vennie, hogy mit tegyen akkor, ha Kína nem reagál a nemzetközi felhívásokra.

Verseny vagy mindenki számára előnyös partnerség? Az EU előtt álló kihívások

Az Európai Uniónak közös megközelítést kell kidolgoznia Kínára vonatkozóan, felülkerekedve a nemzeti érdekekből adódó széthúzáson, ami aláássa Európa azon képességét, hogy befolyásolhassa a kínai külpolitikát.

A közös uniós megközelítésnek a kötelezettségvállaláson kell alapulnia. Az EU-nak ösztönöznie kell Kínát, hogy vállaljon hangsúlyosabb szerepet a válságrendezésben, a békefenntartásban és az adományozói kerekasztal-megbeszéléseken.

Ha a kötelezettségvállalás nem működik, az EU-nak nem szabad alábecsülni azt az erőt, amit Kína csendes és nyilvános bírálása képvisel. Az EU tagállamai és az ENSZ Biztonsági Tanácsának tagjai nem riadhatnak vissza attól, hogy hagyják Kínát, hogy egyedül megvétózza az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatait, ezzel nyilvánvalóvá téve az ország elszigeteltségét.

Az Európai Uniónak szakítania kell az Afrikával való kapcsolatát körüllengő, a történelmi és kulturális kapcsolatokon és a közös nyelveken alapuló ábrándképpel. Európának az Afrikában meglévő jelentős potenciális befolyását valódi politikai és diplomáciai célra kell irányítania, az afrikai fenntartható fejlődés megvalósítása érdekében. Az EU-nak mindenképpen

ragaszkodnia kell a feltételekkel történő kötelezettségvállalás politikájához, ugyanakkor ki kell terjesztenie a „pozitív feltételrendszert” az azon kormányoknak, intézményeknek, civil szervezeteknek és médiának nyújtott támogatás növelése által, amelyek előmozdítják az emberi jogokat, a demokráciát és az elszámoltatható kormányzást az afrikai országokban.

Az EU pedig, mialatt Kína afrikai jelenlétével foglalkozik, nem feledkezhet meg más komoly vagy felemelkedőben lévő szereplőkről sem, úgymint az USA-ról, Brazíliáról és Indiáról.

Kína afrikai jelenlétének már volt egy pozitív hatása: megújult az Afrika iránti érdeklődés, ami hozzájárult az eddigi felfogás megváltozásához. Korábban Afrika a szegénység földje és jótékonysági akciók célpontja volt, ma viszont már elismerik az afrikai sikertörténeteket, és nyugaton erősödik a felismerés, hogy Afrika erőforrásai csökkenthetik függőségét a kockázatos közel-keleti olajellátástól, és hogy Afrika hatalmas üzleti potenciált jelent. Semmiképpen sem feledkezhetünk meg arról, hogy a Afrika legjobb erőforrásai maguk az afrikai emberek. A nők, a civil szervezetek, a szabad és a plurális média részvételének elősegítését az EU-nak és az Afrika fejlődéséért dolgozó egyéb partnereknek kiemelten kell kezelniük.

Az Európai Parlamentnek prioritásként kell tekintenie a Pánafrikai Parlament és az afrikai nemzeti parlamentek ellenőrzési kapacitásának kiépítésére, valamint arra, hogy Kína Nemzeti Népi Kongresszusával párbeszédet folytasson az Európai Unió és Kína Afrikában folytatott politikájának hatásáról.

26.2.2008

VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Fejlesztési Bizottság részére

a kínai politikáról és annak Afrikára gyakorolt hatásairól
(2007/2255(INI))

A vélemény előadója: Bastiaan Belder

JAVASLATOK

A Külügyi Bizottság felhívja a Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. megjegyzi, hogy Kína növekvő gazdasági és politikai ereje következtében egyre nagyobb szerepet vállal Afrikában; úgy véli, hogy az Európai Uniónak az Afrikához és Kínához fűződő kapcsolatait globális összefüggésben kell vizsgálnia; e tekintetben üdvözölne egy közös, multilaterális uniós álláspontot;

2. tudomásul veszi, hogy Afrika a politikai, társadalmi és a gazdasági fejlődés tekintetében nagyon heterogén régió, és számtalan regionális szervezetnek ad otthont; ezért úgy véli, hogy Kína részéről differenciált megközelítésre van szükség a régióval kapcsolatban;

3. megjegyzi, hogy Kína meghatározóan kétoldalú szemlélete szemben áll az EU elsősorban többoldalú megközelítésével, és aggodalomra adhat okot a be nem avatkozáson alapuló politikája és elnéző hozzáállása az olyan ellentmondásos rendszerek tekintetében, mint a szudáni vagy a zimbabwei; mindazonáltal üdvözli és bátorítja a Kína Afrika-politikájában a közelmúltban tapasztalható tendenciákat, mivel úgy tűnik, hogy Kína globális szinten fontos szereplőként egyre inkább tudatában van felelősségének;

4. sürgeti a kínai hatóságokat, hogy afrikai kapcsolataik során tartsák tiszteletben a demokrácia, a felelős kormányzás és az emberi jogok alapelveit;

5. megjegyzi, hogy a Kína–Afrika Együttműködési Fórum (FOCAC) harmadik csúcstalálkozójára 2006 novemberében Pekingben került sor, amelynek során nyilatkozatot fogadtak el, amely kimondja „egy új típusú stratégiai partnerség” létrehozását Kína és Afrika között; üdvözli ezt az együttműködést, amely egyaránt

megfelel a gazdasági globalizáció kihívásainak, és előmozdítja a közös fejlődést, de sajnálja, hogy ebből kizárták azokat az afrikai államokat, amelyek elismerték Tajvant;

6. úgy véli, hogy tekintettel Kína afrikai elkötelezettségére, nagyobb jelentőséget kell kapnia az Afrikával való együttműködésnek az uniós energia-külpolitika területén; aktív energiapolitikai együttműködést kíván a régió és az Európai Unió között;

7. szükségesnek tartja, hogy Kína afrikai elkötelezettsége ne csak az energiapolitikai szempontból érdekelt nemzeteket vonja be, hanem vegye fontolóra az együttműködést Afrika minden államával;

8. üdvözli, hogy Kína anélkül folytat gyakorlati együttműködést az afrikai országokkal, hogy lekezelő bánásmódot alkalmazna azokkal szemben; tudomásul veszi, hogy az ilyen együttműködés pragmatikus természetű; sajnálja e tekintetben, hogy Kína együttműködik az elnyomó afrikai kormányokkal; rámutat arra, hogy kívánatos lenne az együttműködéshez politikai feltételeket kötni, valamint hogy az emberi jogoknak és a környezetvédelmi követelményeknek nagyobb szerepet kellene betölteniük;

9. felhívja a figyelmet Kína afrikai jelenlétének környezeti hatásaira; sürgeti Kínát, hogy folytasson környezetvédelmi szempontból felelősségteljes magatartást úgy otthon, mint Afrikában;

10. javasolja a Bizottságnak, hogy kezdjen külön párbeszédet a kínai hatóságokkal a következő célok érdekében: a) az Európai Unió és Kína nyomásgyakorlásának összehangolása Afrikával szemben annak érdekében, hogy tartsák jobban tiszteletben Afrikában azokat a nemzetközi egyezményeket, megállapodásokat és szerződéseket, amelyeket a fegyvereladással, az emberi jogokkal, a felelősségteljes kormányzással és a környezetvédelemmel kapcsolatban kötöttek; és b) egy háromoldalú partnerség megvalósíthatóságának tanulmányozása Kína, az Európai Unió és az afrikai országok között a fejlesztési támogatás fokozása, a támogatott projektek bővítése és a millenniumi fejlesztési célokba történő hatékonyabb beillesztése érdekében, valamint az ENSZ szabályainak és egyezményeinek tiszteletben tartása;

11. támogatja a lisszaboni EU-Afrika stratégiát; szorosabb átfogó politikai párbeszéd folytatására szólít fel az EU, Kína és Afrika között Afrikával kapcsolatban;

12. úgy véli, hogy az Afrikában megjelenő új külső szereplők és politikai erők – különösen Kína – szerepe szükségessé tette az EU-Afrika „stratégiai partnerség” újraértékelését;

13. úgy véli, hogy egyrészről Kína afrikai kötelezettségvállalásának, másrészről az újonnan elindított EU-Afrika stratégiai partnerségnek összeegyeztethetőknek kell lenniük;

14. megállapítja, hogy Kína a jelek szerint határozottan fejleszti a kereskedelmi kapcsolatait az afrikai országokkal; e tekintetben sürgeti Kínát, hogy tartsa tiszteletben a munkavégzés alapvető normáit, mivel az Afrikában működő kínai társaságokat gyakran éri az a vád, hogy nem tartják tiszteletben az ILO szabályokat;

15. felhívja az EU-t és Kínát, hogy ruházzon be az afrikai képzésbe és az oktatásba, mivel a képzett munkások alkotják egy függetlenebb fejlődés pilléreit;

16. tekintettel a kínai hatóságok által elfogadott legutóbbi alkotmányos reformra, amely a Legfelsőbb Bíróság kizárólagos hatáskörévé teszi a halálbüntetés kiszabását (korábban bármely helyi bíró kiszabhatott ilyen ítéletet), reméli, hogy Kína afrikai jelenlétének legújabb dimenziója általában pozitív hatást fog gyakorolni az emberi jogi követelmények megerősödésére Afrikában.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	25.2.2008
A zárószavazás eredménye	+: 28 –: 1 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Angelika Beer, Bastiaan Belder, Colm Burke, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Jana Hybášková, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Metin Kazak, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Samuli Pohjamo, Libor Rouček, Jacek Saryusz-Wolski, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Ari Vatanen
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Laima Liucija Andrikienė, Árpád Duka-Zólyomi, Marie Anne Isler Béguin, Evgeni Kirilov, Józef Pinior, Inger Segelström

25.2.2008

VÉLEMÉNY A NEMZETKÖZI KERESKEDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Fejlesztési Bizottság részére

Kína politikájáról és annak Afrikára gyakorolt hatásairól
(2007/2255(INI))

A vélemény előadója: Erika Mann

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felhívja a Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

A. tekintettel az Afrika–EU stratégiai partnerségre, a közös Afrika–EU stratégia és cselekvési tervre (2007) és a kereskedelemről és a regionális integrációról, valamint a tudományról, az információs társadalomról és az űrkutatásról szóló Afrika–EU partnerségre,

B. tekintettel az „EU–Afrika partnerség az infrastruktúra területén”(2007) elindítására, amely tükrözi az infrastrukturális összeköttetések (közlekedés, energia, víz és IKT) terén való beruházások szükségességét a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében,

C. tekintettel az EU–Afrika üzleti fórum által a második EU–Afrika csúcstalálkozó (2007) alkalmával tett nyilatkozatra,

1. rámutat, hogy az uniós import közel 9%-át az Afrikából származó behozatal teszi ki; ennek felét energiatermékek teszik ki, 23%-a gyárilag előállított, 11%-a pedig élelmiszer- és mezőgazdasági termék; az EU exportjának 8,3%-a irányul Afrikába, és annak 78%-a munkagépekből, vegyi anyagokból és ipari árucikkekből áll; Dél-Afrika az EU első számú kereskedelmi partnere (import és export); sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Európa Afrikával folytatott kereskedelme folyamatosan csökken, bár továbbra is az EU Afrika legfontosabb kereskedelmi partnere;

2. rámutat, hogy Kína gyors gazdasági fejlődése az elmúlt húsz évben általában véve jelentős hatással volt az EU és Kína közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokra: az EU és Kína közötti teljes kétoldalú kereskedelem 1978 óta több mint hatvanszorosára

nőtt, és 2005-ben 210 milliárd eurót tett ki; az EU 1980-as évek elején tapasztalható kereskedelmi többlete 2005-re 106 milliárd eurós deficitre esett vissza, ami az EU legnagyobb kereskedelmi deficitje bárminemű partnerrel, továbbá mára Kína vált az EU második legnagyobb kereskedelmi partnerévé az Egyesült Államok után; 2000-ben az EU kétoldalú piaci hozzáférési megállapodást kötött Kínával, ami lényeges tényezőként játszott szerepet Kínának a WTO-hoz való csatlakozási folyamatában, és ez a csatlakozás több szempontból is megváltoztatta a globális kereskedelmi gyakorlatokat;

3. rámutat, hogy Kína behozatalának mintegy 3,6%-a Afrikából származik, valamint hogy Afrika a kínai export 2,8%-ának felvevője; rámutat, hogy Kína Afrikával folytatott kereskedelmének értéke az 1999-es 2 milliárd dollárról hozzávetőleg 39,7 milliárd dollárra nőtt 2005-ben; jelenleg Kína Afrika harmadik legfontosabb kereskedelmi partnere; Afrika egyértelműen Kína gazdasági határvidékévé válik, hatékonyan egyesítve a „segítséget olajért” stratégiákat a külpolitikai eszközökkel;

4. üdvözli, hogy Kína infrastrukturális beruházásokat végez, ami kulcsszerepet játszik a növekedés felgyorsításában, a szegénység csökkentésében és a kereskedelmi kapacitás növelésében; ajánlja, hogy az EU nagyobb részt különítsen el jelenlegi támogatási költségvetéséből olyan infrastrukturális projektek számára, amelyek nem képesek közvetlen külföldi befektetés odavonzására;

5. rámutat, hogy Kína az elmúlt néhány évben kirobbanó, átlagosan évi 9%-os gazdasági fellendülést mutatott, és vezető exportáló országgá vált; hangsúlyozza, hogy Kína világgazdasági nagyhatalomként történő újbóli felemelkedése alapvetően megváltoztatta a kereskedelmi folyamatok és a nemzetközi piacok korábbi helyzetét; megjegyzi, hogy e terjeszkedés fenntartása érdekében Kína nettó olajimportőrré és számos más nyersanyag és árucikk nettó importőrévé vált, és kereslete nagyfokú áremelkedést idézett elő különböző ásványi és mezőgazdasági áruk tekintetében;

6. rámutat, hogy az elmúlt négy évben a globális olajkereslet teljes növekedéséből Kína részesedése durván 40%-ra tehető; hangsúlyozza, hogy Kína nyersolajimportjának 30%-a Afrikából származik; hangsúlyozza, hogy Kínának az importolajtól, az importált ásványoktól és más nyersanyagoktól való függősége előreláthatólag tovább nő, és 2010-re olajszükségletének várhatóan 45%-át importálni fogja; hangsúlyozza, hogy növekvő energiakereslete és energiaimportjának bővítését célzó törekvése vezette Kínát arra, hogy afrikai államokban keressen olajellátókat; rendkívül fontosnak ítéli, hogy az EU felhívja valamennyi Afrikában működő politikai erőt és nemzetközi befektetőt, hogy tartsák szigorúan tiszteletben a 2002-ben a Világbank által a kitermelő iparágak tekintetében megállapított társadalmi és környezetvédelmi védintézkedéseket;

7. szeretné, ha az EU politikái általában véve a „fokozottabb európai jelenlét Afrikában” alapú megközelítést eredményeznének; szeretné, ha Európa jobban látható lenne (Európa mint régió képének megerősítése) és az európai közvetítő intézmények erőteljesebben jelen lennének Afrika-szerte (több kétoldalú kereskedelmi kamara, egy európai kamara külföldön, több európai üzleti fórum, szoros kapcsolatok az európai és az afrikai diaszpórával), mivel ezek létfontosságúak az EU és Afrika közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok megteremtéséhez;

8. rámutat arra, hogy Kína agresszív kereskedelempolitikája jelentős mértékben befolyásolja

az afrikai kontinensen fennálló európai érdekeket és az EU árucikkekhez való hozzáférését, valamint hogy az EU – bár továbbra is a legnagyobb adományozó Afrikában – az elmúlt évtizedben képtelennek bizonyult arra, hogy az odaítélt támogatást az afrikai országokkal való kereskedelmi kapcsolatainak jelentős bővítésével párosítsa;

9. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Afrika kialakítsa saját Kína-stratégiáját; megállapítja, hogy egy ilyen stratégia igen nagy jelentőségű a Kína és Afrika közötti kereskedelmi kapcsolatok kölcsönös jellegének fokozásában; hangsúlyozza, hogy e stratégiának az afrikai munkavállalók Afrikában megvalósuló kínai projektekben való fokozottabb részvételére, Kína részéről a technológiatranszfer tekintetében tanúsított fokozottabb hajlandóságra, továbbá olyan tipikus afrikai exporttermékek, mint a kávé, a kakaó és a bőráruk kínai piacra való könnyebb bejutására kell összpontosítania;

10. elismeri, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások végrehajtása, különös tekintettel ezek fenntartható fejlődéssel kapcsolatos elemeire, továbbá a dohai forduló lezárása előnyös lehet az EU és az afrikai országok számára a fokozottabb kereskedelmi lehetőségeknek köszönhetően; ajánlja a Bizottság számára, hogy konkrét kapacitásépítési és a kereskedelmet előmozdító programokkal nyújtson segítséget Afrikában; az EU különösen a magánszektort segítheti hatékony laboratóriumok létrehozásában a termékek/élelmiszerek tesztelésére; ily módon javulhatnak az EU-ba (és esetleg Kínába) irányuló exportlehetőségek, valamint biztosítható lenne a helyi piacok megbízhatóbb tesztelése;

11. megállapítja, hogy az EU stratégiájától eltérően a kínai kereskedelempolitika Afrikával kapcsolatos megközelítésének alapja az államok közötti egyéni kapcsolat, és annak során figyelmen kívül hagyják az emberi jogokat, a vállalatok társadalmi felelősségvállalását, valamint a környezetvédelmi és társadalmi normákat, ily módon Kínának jelentős versenyelőnyt biztosítva Afrikában;

12. torzulást érzékel a nemzetközi versenyben, mivel a feltörekvő piacokról érkező új versenytársakra nem vonatkoznak az OECD környezetvédelmi, társadalmi és etikai normákra irányuló szigorú szabályai, amelyeket az OECD-tagok nemzeti jogrendjükbe átültettek; ajánlja a Bizottságnak, hogy e normák tekintetében mozgósítson nemzetközi támogatást;

13. rámutat arra, hogy az a fokozott figyelem, amelyet Kína az afrikai kontinens iránt tanúsít, valamint politikájának sikere azt igazolja, hogy Afrikában lehetőségek rejlenek, különösen áru- és energiaforrások szállítójaként; úgy véli, hogy jelentős lehetőségek kínálkoznak még az EU és Afrika közötti kereskedelmi kapcsolatok bővítésében, és egyértelmű, hogy ez mindkét partner számára előnyös;

14. kifejezetten ajánlja a Bizottságnak, hogy értékelje az úgynevezett gazdasági partnerségi ideiglenes megállapodásokat, a „fegyverek kivételével mindent” (EBA) kezdeményezést és a legkevésbé fejlett országokkal (LDC) kötött megállapodást annak tisztázása érdekében, hogy az Afrikából működő kínai társaságok, amennyiben igen, hogyan profitálhatnak nyugtalanító, aránytalan vagy nem kívánatos módon a szóban forgó megállapodások által biztosított kedvező piaci hozzáférésből;

15. elismeri, hogy Afrika jövőbeli gazdasági fejlődése indokoltan elsőbbséget élvező kérdés

az Európai Unió számára; elismeri, hogy a „kereskedelmi és regionális integráció” a közös EU–Afrika stratégiában meghatározott négy politikai prioritás egyike;

16. rámutat arra, hogy a kereskedelem általános diverzifikálása kulcsszerepet játszik Afrikában abban, hogy megbízható gazdasági növekedést biztosíthasson az afrikai országok számára; hangsúlyozza, hogy az Afrikába irányuló kínai termékexport nem akadályozhatja az afrikai iparágak fejlődését, és nem teheti tönkre a szóban forgó iparágak versenyképességét;

17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy rövid távon alakítsanak ki az afrikai államokkal együtt a nyersanyagaik kitermelésére irányuló stratégiát, mivel hosszú távon érdekükben áll saját nyersanyagaik kitermelésének ellenőrzése, valamint saját nyersanyagaik és feldolgozott termékeik világpiaci forgalmazása;

18. felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok minőségi paramétereiről milyen mértékben lehet hatékony tárgyalásokat folytatni a WTO-n belül, különös tekintettel a „hasonló termékek” közötti különbségtétel lehetőségére a feldolgozási és gyártási módszerek (PPM) ökológiai lábnyomának mérése és címkézése útján, valamint hogy a WTO kereskedelempolitikájának figyelemmel kísérése hogyan erősíthető meg a multilaterális környezetvédelmi megállapodások hivatalai révén;

19. ajánlja a Bizottság és a tagállamok számára, hogy állapodjanak meg Kínával közös afrikai normák létrehozásáról a helyi munkaerő foglalkoztatása és képzése tekintetében, a nemzetközileg elismert munkaügyi normákkal összhangban; ajánlja a helyi vállalkozókkal és szállítókkal való együttműködést és a technikai know-how átadását; ajánlja a környezetnek a hulladék és a felhasznált anyagok újrafeldolgozása, valamint az energiahatékonysági intézkedések útján történő tiszteletben tartását és védelmét;

20. úgy ítéli meg, hogy a nyersanyagok kitermelése és forgalmazása terén az együttműködésnek és a technikai segítségnyújtásnak fontos elemét kell képeznie valamennyi, Afrikára irányuló európai ajánlatnak; felhív tehát arra, hogy több képzési programot nyújtsanak a szóban forgó területeken, különösen a fejlesztési együttműködés keretében;

21. javasolja a Bizottságnak, hogy a Kínával a partnerségi és együttműködési megállapodás (PEM) új kereskedelmi fejezetéről folytatott, folyamatban lévő tárgyalások keretében tegyék kötelezővé az ILO alapvető munkaügyi normáit, a vállalatok társadalmi és környezetvédelmi felelősségét, a társadalmi és környezetvédelmi dömping elleni rendelkezéseket, az ILO tisztességes munkára vonatkozó ajánlásait, továbbá a nemzetközi emberi jogi egyezségokmányokból eredő követelmények tiszteletben tartását;

22. ajánlja, hogy tegyenek erőfeszítéseket annak biztosításáért, hogy az európai vállalkozók helyi munkavállalókat és a helyi magánszektort vegyék igénybe projektjeikhez, és biztosítsák egy projekt teljes életciklusának fenntarthatóságát; hangsúlyozza a fenntartható fejlődés tekintetében egy kibővített és diverzifikált magánszektor, valamint az afrikai kontinensen a szegénység enyhítésének fontosságát;

23. úgy ítéli meg, hogy a regionális gazdasági keretek és az afrikai államok közötti

fokozottabb regionális együttműködés megteremtése rendkívül fontos Afrika fenntartható gazdasági fejlődése szempontjából; rámutat arra, hogy Kína afrikai szerepvállalásának a regionális kereskedelmi együttműködés fokozottabb támogatását kell eredményeznie az afrikai államok körében;

24. ajánlja, hogy az Európai Bizottság általánosabb körben kezdeményezze a kínai felekkel való magas szintű eszmecserét a kínai és európai uniós fejlesztési politikákról, valamint a kölcsönös együttműködés módozatainak javításáról.

25. tudomásul veszi, hogy a millenniumi fejlesztési célok sürgős megvalósításához fontos az afrikai országok fenntartható fejlődése, helyi szinten a fokozottabb bevétel megteremtése révén; úgy véli, hogy ennek egyebek mellett magában kell foglalnia az áruexporttól való függést feloldó gazdasági diverzifikációt, és meg kell erősítenie a regionális integrációt;

26. elismeri, hogy Afrikában az európai gazdasági beruházások versenyhátrányt szenvednek a kínai projektek és a kínai kormány (vagy teljesen állami tulajdonban lévő vállalatok) által tett ajánlatok nyílt vagy rejtett támogatása miatt, a társadalmi és gazdasági normákból eredő magasabb költségeknek köszönhetően, amely normák alkalmazását a kínai versenytársak elmulasztják, továbbá a kötött kínai támogatásnak köszönhetően, amely megakadályozza, hogy a kínai támogatásból finanszírozott projektekhez európai vállalkozások is csatlakozzanak, valamint az európai vállalatok részéről a finanszírozási és beruházási kockázatfedezési eszközökhöz való korlátozott mértékű hozzáférésnek köszönhetően;

27. üdvözli a tényt, hogy Kína tagja a CITES (Egyezmény a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről) kezdeményezésének; ajánlja Kína számára, hogy az Afrikával folytatott kereskedelem során tartsa teljes mértékben tiszteletben a CITES kezdeményezését, mivel célja annak biztosítása, hogy a vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelme ne veszélyeztesse azok fennmaradását; üdvözli e tekintetben az elefántcsont kereskedelméről 2007 júniusában aláírt, 9 éves moratóriumot;

28. felhívja a Bizottságot, hogy indítson megbeszéléseket Kínával a kitermelő iparágak átláthatóságára vonatkozó kezdeményezés tényleges támogatásáról, amely kezdeményezést Kína már jóváhagyta;

29. bírálja Kína részéről a „kötött támogatás” elnevezésű, enyhített feltételek mellett nyújtott hiteleket, valamint az állami tulajdonban lévő építőipari vállalkozásainak a nemzetközi versenyben való módszeres támogatását; míg ezzel szemben Kína nemzeti piacát megkülönböztető jellegű minősítő rendszerrel védi, amely a Kereskedelmi Főigazgatóság által végzett tanulmány szerint a külföldi vállalatok Kína WTO-csatlakozása előtti 6%-os piaci részesedését mára 1%-ra csökkentette;

30. emlékeztet arra, hogy Kína 2007-ben létrehozta a China Investment Cooperation Ltd.-t, 200 000 000 000 USD tőkével, amely jelenleg a világ hatodik legnagyobb független pénzalapja;

31. emlékeztet arra, hogy az állami tulajdonban lévő kínai vállalkozások nyilvánvalóan nagy kockázatot vállalhatnak az afrikai beruházásokkal; megállapítja, hogy a CNOOC Ltd.

kínai energiavállalat bejelentette, hogy 2 270 000 000 USD-ért 45%-os részesedést vásárol egy nigériai tengeri olajmezőből;

32. elismeri, hogy az Afrika–EU stratégiai partnerség stratégiai prioritásként jelölte meg a belföldi piac és a regionális integráció fejlesztését; e stratégiát egy kereskedelmi és regionális integrációról szóló Afrika–EU partnerség révén támogatják majd; ezzel összefüggésben az első cselekvési terv (2008–2010) felhív az „EU–Afrika infrastrukturális partnerség” prioritásként történő végrehajtására annak érdekében, hogy valamennyi fontos ágazatban támogassák a fenntartható infrastruktúra terén tett beruházásokat;

33. éles csökkentést tapasztal az infrastruktúra számára az afrikai kormányok és fejlesztési támogatási ügynökségek által az 1990-es években juttatott erőforrások részesedésében; elismeri továbbá, hogy az EU tagállamok által nyújtott, a gazdasági infrastruktúrára és szolgáltatásokra irányuló támogatás az utóbbi évtizedben csökkent, elsősorban a közlekedés, részben pedig az energetika terén;

34. ajánlja a Bizottság számára, hogy az infrastruktúra tekintetében hozzon létre gyorsabban működő uniós fejlesztési támogatási eljárásokat; ez ellensúlyozhatja a kínai vállalkozások előnyét, amelyek számára biztosított a kínai kormányzati támogatások vagy a kormány által támogatott hiteleljárások gyors megvalósulása;

35. ajánlja a Bizottság és a tagállamok számára, hogy kezeljék prioritásként az uniós finanszírozású infrastrukturális projekteket, az ezek által az egész kontinens regionális integrációjára és fejlődési potenciáljára gyakorolt hatásnak megfelelően („transzafrikai hálózatok”); ajánlja, hogy a bizottsági finanszírozás feltételeként szabják meg azt, hogy a vállalkozások tiszteletben tartják az EU közösségi vívmányaiban megállapított környezetvédelmi, társadalmi és pénzügyi normákat;

36. ajánlja a Bizottság számára, hogy hozzon létre egy afrikai munkacsoportot a stratégiai, politikai, kereskedelmi és infrastrukturális kihívások és kapcsolódó témák egységesebb kezelésére; egy ilyen munkacsoport támogatást nyújthat abban is, hogy a más régiókból származó versenytársakkal szemben egyenlő feltételeket teremtsen; A legfontosabb területek a következők: exportfinanszírozás, exporthitel-biztosítás, közbeszerzés, átláthatósági szabályok és eljárások;

37. tudomásul veszi az IKT által általában véve a növekedés, a versenyképesség és a munkahelyteremtés támogatásában játszott, igen pozitív szerepet; ajánlja a Bizottság számára, hogy a meglévő afrikai és európai programjaiban helyezzen erőteljesebb hangsúlyt a KKV-k IKT-kapacitásának az állami és a magánszféra közötti partnerségek útján történő kiépítésére, annak biztosítása érdekében, hogy az intézmények és a politikák a beruházások, az innováció és a technológiatranszfer előmozdítását szolgálják;

38. elismeri, hogy a fenntartható energiaforrásokhoz való hozzáférés igen fontos mindkét kontinens számára; az európai–afrikai partnerségnek ki kell terjednie az ellátás biztonságára, a megújuló energia terén megvalósuló technológiatranszferre, az erőforrások fenntartható kitermelésére, valamint az energiapiacok átláthatóságára;

39. támogatja az EU–Afrika éghajlati kezdeményezést, amelynek célja az afrikai országok

számára történő segítségnyújtás az éghajlatváltozásnak a környezetükre és gazdaságukra gyakorolt káros hatásai kezelésében; támogat egy 2012 utáni olyan nemzetközi éghajlati rendszert, amely javítja a tiszta fejlődési mechanizmust, valamint ágazatorientált ipari megközelítéseket hoz létre az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése érdekében;

40. ajánlja a Bizottság számára, hogy javítsa az európai pénzintézetek által nyújtott befektetés-kockázati fedezetet a magánszektor beruházási kockázatainak csökkentése érdekében, olyan stratégiai szempontból fontos területeken, mint a nyersanyagszektor, valamint a főbb infrastrukturális ágazatok (ideértve a csúcstechnológiás ágazatokat is), amelyek kedvezően járulnak hozzá az afrikai országok fejlődéséhez; úgy véli, hogy ez egyértelműen egyenlő feltételeket teremthet az állami tulajdonú/támogatást élvező kínai vállalkozásokkal szemben, amelyeknek kevesebb kockázatkezelési problémával kell szembenézniük;

41. ajánlja a Bizottság, az Európai Fejlesztési Bank és az európai kétoldalú fejlesztési ügynökségek számára, hogy szakosodott alapok keretében vonjanak össze több, az afrikai infrastrukturális fejlesztésre szánt pénzügyi erőforrást; ajánlja, hogy a verseny az építkezési szakaszban a minőségre, a fenntarthatóságra és a projekt életciklus-költségeire összpontosítson a „legalacsonyabb értékelt költség” helyett; az ilyen hosszú távú szerződések ily módon biztosíthatják, hogy az európai adófizetők pénze ténylegesen hosszú távon a helyi lakosok javát szolgálja, valamint előmozdítja a technológia helyi építőiparnak történő átadását, továbbá segíti a helyi foglalkoztatást;

42. szkeptikus azt illetően, hogy az európai és a nemzetközi pénzintézetek a projekttámogatás helyett a költségvetési támogatást, valamint a nemzetközi szabványos ajánlattételi dokumentációs közbeszerzési szabályok helyett egyes országok közbeszerzési rendszereit választják; ajánlja a Bizottság számára, hogy értékelje át stratégiáját, és tegyen jelentést az Európai Parlament számára a következő EU–Afrika csúcstalálkozót megelőzően.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	25.2.2008
A zárószavazás eredménye	+: 19 –: 3 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Kader Arif, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Jacky Hénin, Syed Kamall, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, Helmuth Markov, Cristiana Muscardini, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Tokia Saïfi, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Jean-Pierre Audy, Danutė Budreikaitė, Albert Deß, Elisa Ferreira, Carl Schlyter, Zbigniew Zaleski
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Luigi Cocilovo

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	27.2.2008
A zárószavazás eredménye	+: 29 –: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Alessandro Battilocchio, Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Corina Creţu, Nirj Deva, Koenraad Dillen, Beniamino Donnici, Fernando Fernández Martín, Hélène Goudin, Alain Hutchinson, Filip Kaczmarek, Glenys Kinnock, Maria Martens, Luisa Morgantini, Horst Posdorf, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Johan Van Hecke, Luis Yañez-Barnuevo García, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Ana Maria Gomes, Fiona Hall, Manolis Mavrommatis, Linda McAvan, Ralf Walter, Gabriele Zimmer